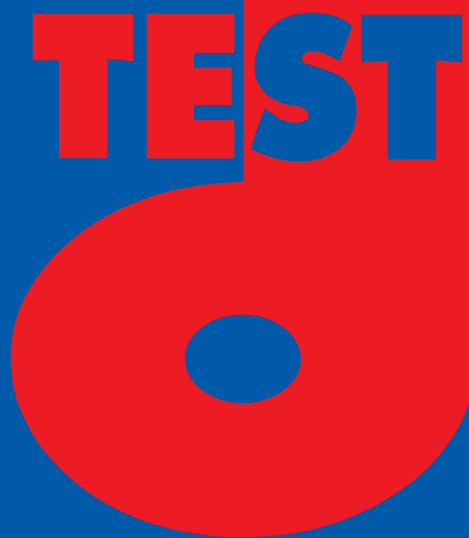

www.dtest.cz

6/2011

79 Kč

TESTY

**Dětské
autosedačky**

Videokamery

**Opalovací
přípravky**

**Jogurty a zdraví
Spořicí účty**

**Bezpečně nejen
na dovolenou**

9 771210 731015

06

SVĚTLOKRES, světlorys, světlopis, světloobraz... Tak si český tisk v roce 1839 lámal hlavu, jak pojmenovat vynález Louise Daguerra. Nakonec se celý svět shodl na tom, že obraz na postrříbřených měděných deskách ošetřených parami jódu zůstane spojen se jménem vynálezce: daguerrotypie. Z daguerrotypie se rodila fotografie a z fotografie film. V roce 1888 byla patentována první kamera, do které se používaly zcitlivělé pásy papíru, o tři roky později vzbudila úžas první filmová kamera s celuloidovým filmem.

Současná nabídka videokamer je široká, od nejlevnějších za pár tisíc až po drahé výkřiky moderní techniky pro natáčení 3D záběrů. Vybrat tu nejvhodnější pomůže náš test.

Už ani sama nespočítám, kolikrát jsem vyslovila a napsala: Když člověk ví, může se sám co nejučinněji chránit. Vědění – to je mocná zbraň pro život. Jednou takovou vás vyzbrojujeme přes osmnáct let. Výsledky testů výrobků, abyste si z obchodů domů nosili kvalitu, abyste zbytečně nevyhazovali peníze, abyste šetřili své nervy při nikam nevedoucích reklamacích, když se prodávající zasekne. Teď jsme nově přihodili zbraň další – pravidelně aktualizovanou databázi nebezpečných výrobků, které

byly odhaleny nejenom v českých obchodech, ale i v obchodech zemí Evropské unie. Tolik nebezpečí na jednom místě vám dosud nikdo nenaser-víroval. Stojí za to se do ní čas od času podívat, nebo si dokonce nechat týden co týden zasílat nová zjištění o nebezpečí.

Z vlastní zkušenosti bych radila nepodceňovat informace o nebezpečných výrobcích zachycených jinde v Evropě. Ono se to čas od času má tak, že je „dveřmi odněkud vyhodí“ a ony někde jinde „vlezou oknem“. Nejčastěji by v současné době mohly lézt do internetových obchodů, což je nejjednodušší způsob, jak přijít k zisku a zbavit se jinde neprodejných zboží. Ostatně mám takový neodbytný pocit, že nabídky internetových obchodů se nikde v Evropě moc nekontrolují a že kontroly se po nejvíce zaměřují na obchody kamenné.

Dost často slyším nebo čtu v internetových diskusích, že evropští úředníci nevědí samými roupy co dělat a tak vymýšlejí nesmysly. Zcela se jich zastávám, pokud jde o požadavky bezpečnosti výrobků pro děti. Já vím, že to třeba vypadá propadivně, když je například stanovena maximální délka šňůrek u dětského oblečení a je-li delší, musí jít takový výrobek z pultů pryč. Jenže... Kdyby nedošlo k četným případům přiškrtnutých a uškrcených dětí právě šňůrkami oblečení, tak by požadavek na jejich maximální délku nespátril světlo světa. Za každým požadavkem na bezpečnost totiž stojí statistiky. A lze-li nebezpečné prvky odstranit, tak – pryč s nimi.

Když člověk ví, může se sám co nejučinněji chránit. A tak si nezapomeňte pro „vědění“ pravidelně chodit na www.nebezpecnivyrobky.cz

U. Laušman

Víte, co jíte?

Když si doma připravíte klasickou šlehačku ze smetany ke šlehání, víte, co jíte. A víte, co jíte, když si koupíte šlehačku ve spreji? Opisujeme z obalu jedné z testovaných: voda, ztužené rostlinné tuky, sirup z invertního cukru, modifikovaný škrob, mléčná bílkovina, E471, E472b, E472e, E460, E466, E401, E340, E331, jedlá sůl, aroma, barvivo: beta-karoten, propellant: oxid dusný. Chcete-li vědět ještě více, nenechte si ujít náš test 22 šlehaček ve spreji.

OBSAH

TESTY

Dvě na celý život? (dětské autosedačky)	str. 6
Nové rozměry domácího videa (digitální videokamery)	str. 11
Jistota z drogerie (opalovací přípravky)	str. 18

INFORMAČNÍ SERVIS

Lákání na záruku	str. 23
Můj přítel bacil	str. 26

FINANČNÍ SLUŽBY

Bezpečné investování: spořicí účty	str. 30
--	---------

ZDRAVÍ

Spánek a jeho poruchy	str. 32
-----------------------------	---------

Vy a dTest

V testu praček (dTest 5/2011) jsem narazil na nesrovnalost v tabulce u spotřeby vody. Při programu „bavlna“ spotřebuje např. Samsung WF0804Y8E 78,1 litru, Haier HNS 1000TVE 34,6 litru – obě pračky jsou hodnoceny plným červeným kolečkem, čili velmi dobře. Což se ovšem vymyká logice, protože rozdíl je více než dvojnásobný. Hodnoty u ostatních praček se mi též nezdaří. Něco tam bude možná špatně. Jinak váš časopis je nejlepší v ČR.

Jan Laušman

Hodnocení spotřeby vody je v pořádku. Vychází z přepočtu celkové spotřeby na jeden kilogram prádla, neboť doporučené maximální náplně pro ten který program se liší. Vedle hodnocení jsme ještě číselně uvedli celkovou spotřebu, abyste věděli, kolik si pračka při jednom pracovním cyklu „vezme“ vody.

Naše testy na Radiožurnálu

KAŽDÝ ČTVRTEK po 14 hodině

5. vydání měsíčníku dTest připravili: Ida ROZOVÁ, Václav BENEŠ, Jan HROUDA, Martin VÁGNER (grafická úprava), PA (foto), Jiří NOVÁK (ilustrace), JUDr. Martin SOCHOR.
dTest, vydavatel Občanské sdružení spotřebitelů TEST (ICO: 45770760) se sídlem Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10–Vršovice. Šéfredaktorka JUDr. Ida Rozová. Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluční 1575/2, Praha 4. Tisk: Svoboda Press, s.r.o., Praha 10–Malešice. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá TEST, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10–Vršovice, tel.: 241 404 922, fax: 241 406 533, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s. (ČR) a Magnet Press Slovakia (SR). Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz). dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. 3105/1994.

Na titulní straně použita ilustrační foto.
 Toto vydání vychází 7. 6. 2011

MK ČR E 6876
 ISSN 1210-731X

© Občanské sdružení spotřebitelů TEST, Praha

**Objednávky a reklamace
 časopisu dTest
www.dtest.cz
 tel.: 241 404 922
 fax: 241 406 533**

Evropské spotřebitelské centrum

Autem po Evropě

Plánujete-li dovolenou po vlastní ose, mohou se vám hodit následující informace, abyste se vyvarovali zbytečných pokut.

Rychlost na dálnicích: Víc než 120 km/h nemůžete jet v Belgii, Nizozemí, Irsku, Portugalsku, Rumunsku a Švédsku (v něm je někde i pouhá devadesátka). Někteří řidiči se těší na neomezenou rychlost na německých dálnicích, ale měli by mít na paměti, že doporučených je 130 km/h. Kypr, kde se jezdí vlevo, nepřipouští víc než 100 km/h, Malta 80 km/h, podobně jako Norsko, kde ale lze – pokud je to oznámeno dopravním značením – jet i stovkou. V Estonsku a na Islandu je povolena devadesátka, stejně jako ve Velké Británii, kde jde ale o údaj v milích za hodinu, tedy po přepočtu 112 km/h. Ve Španělsku je kvůli politice úspor pohonných hmot rychlost omezena na 110 km/h až do června příštího roku. Víc než u nás lze jet v Polsku, 140 km/h.

Mýtné: S poplatky za jízdu na dálnicích se nesetkáte například na Kypru a Maltě, v Německu, Lucembursku, Rumunsku, Estonsku či ve Finsku. Poměrně vysoké mýtné se platí ve Francii, a to různé vysoké částky za různé úseky (viz www.aprr.fr). Podobně v Itálii záleží i na klasifikaci dané dálnice, průměr je zhruba 0,10 eur/km (viz na www.autostrade.it). Na polských dálnicích A1 se platí 17,50 PLN za 90 km, na dálnicích A2 13 PLN/50 km a na dálnicích A4 8 PLN/60 km. V Norsku je mýtné 30 NOK. V Belgii se platí za průjezd jedním tunelem nedaleko Antverp, v Nizozemí jde o dva tunely. V Dánsku zaplatíte mýtné pouze na mostech Storebæltsbroen a Øresundsbroen.

Dálniční známky: Některé země využívají systém dálničních známek. V Rakousku vyjde 10denní dálniční známka na 7,90 eur, dvouměsíční na 23 eur. Slovenská týdenní stojí 7 eur a měsíční 14 eur, maďarská 4denní 5-6 eur a týdenní 10 eur a slovinská sedmidenní 15 eur. V Bulharsku je potřeba zakoupit roční známku za 67 leva (34 eur).

Vjezd do měst: Pro vjezd do některých německých měst (např. Berlín, Kolín nad Rýnem) je nutno zakoupit tzv. Umweltplakette („známku životního prostředí“). Některá italská města umožňují vjezd do centra pouze automobilům s povolením, např. Řím, Pisa, Florencie, Bologna, Milán, Turín a další (viz ztl-italia.blogspot.com). Kvůli prevenci dopravních zácp vyžaduje Londýn mezi 7.–18. hodinou tzv. „London Congestion Charge“ ve výši 10 liber za den.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Norska či Islandu. Více na www.coi.cz/esc.

Kontakty na ESC pro ČR
adresa:
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz
telefon: 296 366 155

www.nebezpecnevyrobky.cz

Kuchyňské nádobí, ze kterého se do pokrmů uvolňuje formaldehyd, dětské rukávky, se kterými se dítě možná utopí, nabíječka mobilního telefonu, která snadno zapálí byt... Nebezpečných výrobků je kolem nás víc, než bychom chtěli. Jen v rámci Evropské unie jich je každý týden odhaleno několik desítek. Proto jsme spustili interaktivní databázi nebezpečných výrobků, která pomůže odstraňovat nebezpečí kolem nás.

Databáze už nyní obsahuje bezmála 2500 nebezpečných výrobků a je pravidelně doplňována. Naleznete zde rizikové výrobky zachycené v České republice a dalších státech Evropské unie. Informace slouží jak spotřebitelům, kteří nakupují v tuzemských obchodech, tak i těm, kteří nakupují přes zahraniční e-shopy, případně jezdí za nákupy do cizích zemí. Registrovaní uživatelé si mohou nechat zasílat týdenní aktualizaci databáze e-mailem, případně zvolit pouze druh výrobku, který je zajímavý.

Hlavním zdrojem informací o nebezpečných výrobcích je celoevropská databáze nebezpečných výrobků RAPEX. Další informace pocházejí například od ČOI, Státní zemědělské a potravinářské inspekce a Ministerstva zdravotnictví ČR. Důležitým pramenem jsou i naše nezávislé a objektivní testy výrobků. Výhodou je, že nyní lze informace ze všech uvedených zdrojů sledovat na jednom místě.

Domníváte-li se, že jste se setkali s nebezpečným výrobkem, můžete nám na www.nebezpecnevyrobky.cz takový výrobek ohlásit. Podnětem se po jeho přijetí bude dTest dále zabývat ve spolupráci s kontrolními orgány.

Telefonická poradna pro spotřebitele

Pozor na bezšňůr

Česká obchodní inspekce upozornila na bezšňůrové telefony pro pevné linky využívající technologie DECT 6.0. Jedná o výrobky určené pro americký trh, které ruší signál zdejších mobilních operátorů.

Technologie DECT (Digital Enhanced Cordless Telecommunication) je v Evropě masově rozšířena a používá se zejména pro rádiový přenos signálu mezi sluchátkem a základnovou stanicí telefonu připojeného k pevné lince. Najdeme ji však také u jiných bezšňůrových zařízení, mezi které mimo jiné patří náhlavní sady či dětské „chůvičky“. Od konce roku 2005 tato technologie zcela nahradila předchozí bezšňůrové telefony i v České republice.

Evropská varianta systému DECT pracuje v kmitočtovém pásmu 1880–1900 MHz, které je po celém kontinentu k tomuto použití

Záhada zelených zabijáků

*Pulty se zeleninou ovládla vlna vlastenectví.
Ale kde vzít české okurky a nekrást!*

Okurková sezóna začala letos v předstihu a hodně dramaticky. Každé dítě už ví, co je EHEC, neboli krvavý průjem, vyvolaný zmutovanou bakterií Escherichia coli. Informací o původu zabijáckého mikroorganismu je však stále málo a mění se každým dnem. Sotva čeští hygienici doporučí zeleninu důkladně omývat a pak dobře uvařit, což je v případě salátových okurek dost neobvyklá úprava, přispěchají němečtí mikrobiologové z Kochova ústavu s varováním, že ani pečlivé mytí plodů před nemocí neochrání. Pak se ukáže, že okurky ze Španělska sice infikované byly, jenže jiným kmenem bakterie, než který si vybírá v lidském organismu doslova krvavou daň. Pozitivem by mohlo být ujištění českých dozorových orgánů, že zvýší počet kontrol zeleniny v obchodní síti a na trzích.

Informační tápaní v globalizovaném obchodu teď vzedmulo vlnu kulinárního vlastenectví podle zásady, co je naše, to je nejlepší. Myslí si to Rusové, kteří zakázali dovoz zeleniny z EU s tím, že dopravní toky zboží v unii jsou nepřehledné. Myslí si to i Němci, kde teď španělská zelenina nejde na odbyt. A Španělé hrozí, že budou chtít po Evropské komisi finanční kompenzaci za zmařené obchody. Čeští zelináři prohlásili, že naše okurky jsou bezpečné, protože hnojení močůvkou je u nás zakázané. Ale kde vzít českou okurku, když z domácí produkce je pouze každá sedmá? Na nejurodnější půdě už dávno vyrostla obchodní centra, velkosklady a solární panely...

Kupujete vzduch?

Pokud jste nedobrovolně vedle samotného výrobku zaplatili i za přibalené vzdušné „nic“, nenechte si to pro sebe. Podělte se o svou zkušenost, kterou budeme publikovat na stránkách časopisu dTest. Napište nám název výrobku, jeho výrobce či dovozce, cenu, počet kusů, resp. množství v balení. Dokumentační fotografie jsou vítané, nejsou však nezbytné.

E-mailová adresa vzduch@dtest.cz je cestou k upozornění na nešvar, který by si spotřebitelé neměli nechat líbit.

Somat, 7 Functions

Mega vzduchu v mega balení tablet servíruje majitelům myček nádobí firma Henkel. Devadesát tablet zabírá pouhopouhou polovinu obalu (viz černá ryska)!

Název výrobku:
Somat,
7 Functions,
Mega Pack,
tablety
do myčky nádobí

Balení: 90 tablet
Cena: 400 Kč
Výrobce: Henkel

le je k dispozici ve všední dny od 9 do 17 hodin na telefonním čísle 299 149 009.

ové telefony DECT 6.0

uvolněno. DECT 6.0 označuje americkou obdobu systému, ta však k přenosu signálu používá jiného kmitočtového pásma (1920–1930 MHz). Problém je, že toto pásmo je v Evropě určeno pro síť UMTS neboli 3G mobilních operátorů. Nákupem a provozováním telefonů s DECT 6.0 tak dochází k rušení těchto sítí. Vedle toho mohou vznikat také problémy na rozhraní s pevnou telefonní sítí, neboť americké rozhraní se může od evropského lišit.

Jak se zmíněné telefony dostaly na evropský, potažmo český trh? Původně byly dováženy soukromě konečnými uživateli z cest po Spojených státech, ovšem s rozmachem internetového obchodování přišla možnost

přímého nákupu v amerických e-shopech (řada těchto obchodů nicméně uplatňuje na prodej do Evropy omezení). Dalším kanálem mohou být internetové obchody, které za provizi zprostředkovávají nákup v amerických e-shopech a výjimečně byly zmíněné telefony nalezeny i v obchodech kamenných.

Vedle lákavé ceny je hlavním důvodem rozšíření telefonů s DECT 6.0 po Evropě právě jejich označení. V prodejcích i uživatelích mylně vyvolává dojem, že jde o novější verzi evropského DECT. Inspektoři ČOI ostatně zjistili nabídku značkových bezšňůrových telefonů a náhlavních sad DECT 6.0 přímo v klasických obchodech, kam zařízení dodával autorizovaný

dealer. Následně se však ukázalo, že jde o zařízení s evropským systémem DECT a dealer použil americké označení jen jako marketingový tah, vycházející z domněnky, že jde o novou verzi systému evropského. Prodejci pak označení pouze převzali. Tato úsměvná historka nic nemění na možnosti zakoupit zařízení s DECT 6.0 přes internet.

ČOI uložila opatření ke zjednání nápravy a došlo také k návrhu na změnu označení DECT/DECT 6.0, aby přesněji informovalo o použitelnosti zařízení na konkrétním území. Nelze však očekávat, že k nápravě situace dojde okamžitě, a proto ČOI doporučuje potenciálním zájemcům, aby před koupí požadovali informace o frekvenci, na níž zařízení pracuje, a výrobky označené DECT 6.0 nekupovali.

204 autosedaček na www.dtest.cz

Na www.dtest.cz/autosedacky naleznete výsledky dalších devíti nově otestovaných dětských autosedaček a kompletní výsledky starších testů. On-line nákupní průvodce vám poradí, na co se při výběru autosedačky zaměřit a co vyzkoušet.

*Sebelepší autosedačka dítě neochrání, je-li v autě špatně nainstalovaná, nebo dítě v ní špatně připoutané. Mezi nejčastější chyby, které při nehodě ohrožují dítě, patří...
... vedení bezpečnostního pásu vozidla přes krk či příliš blízko krku dítěte,
... příliš volné vedení bezpečnostního pásu, který klouže z ramen dítěte.*

Teprve třetí autosedačka od roku 2005 získala v našem testu nejlepší možné celkové hodnocení »velmi dobře« – Britax Römer Baby Safe SHR II s isofix základnou. Bohužel jiný isofixový model, Casualplay Fix QR, v testu ochrany dítěte zcela propadl. Poprvé jsme si položili i otázku, zda sedačky neobsahují toxické látky. Výsledky analýz u některých výrobků nepotěšily.

Snad každý už chápe, že poutání dítěte do autosedačky není jen byrokratickou povinností, ale především výrazem vlastní zodpovědnosti za potomka, vnuka nebo svěřence. A to i při sebekratší cestě autem. I sedačka, která v našich testech získala jen průměrné hodnocení, ochrání dítě více, než když jej posadíte jen tak na sedadlo auta a připoutáte pásem pro dospělého, nebo si jej dokonce posadíte na klín.

Řečené lze aplikovat i pro případ, vlastníte-li některý z modelů, ve kterých jsme objevili chemické riziko. Nejedná se o akutní hrozbu a dočasná fyzická ochrana dítěte před úrazem tuto nevýhodu kompenzuje. Cizorodým látkám v autosedačkách je věnován samostatný text.

Ochrana zepředu i z boku

Homologačními zkouškami podle normy ECE 44 musí projít každá dětská autosedačka. Někteří výrobci (často ti, jejichž výrobky propadly v našich testech) se výsledky těchto zkoušek rádi chlubí na svých webových stránkách a to většinou efektivních záběrů. Není se v tomto případě čím chlubit. Pokud by sedačka homologačními zkouškami neprošla, nedostala by kulaté razítko a nesměla by na trh.

My ovšem chceme víc. Naše zkoušky čelního nárazu prováděné stejně jako při testování bezpečnosti vozidel EuroNCAP, na němž se podílíme, jsou mnohem náročnější než povinné homologační zkoušky. Do homologace navíc není zahrnuta zkouška ochrany při bočním nárazu. Opakovaně se ukazuje, že právě boční náraz je slabým místem mnohých autosedaček.

Letošní nejhorší, tedy »nedostatečné« hodnocení z bočního nárazu opět získala autosedačka, jíž lze v nejvyšší hmotnostní skupině (od 15 do 36 kg) použít bez zádové opěrky, jen jako takzvaný podsedák. V takovém případě se ovšem při bočním nárazu dostává hlava dítěte příliš blízko spodní hrany okénka dveří a hrozí fatální zranění. Sedačku Graco Junior Maxi proto ke koupi nedoporučujeme. Používat pod-

Dvě na celý život?

■ DOBRÁ RADA

Kvalitní výrobky lze nalézt v každé normové skupině autosedaček. Pro nejmenší je jednoznačně nejvhodnější sedačka **Britax Römer Baby-Safe Plus II** (velmi dobře, 6950 Kč), vítěz testu s nejlepším hodnocením. Lze ji použít jak s isofixovou základnou, tak i bez ní, není-li váš vůz vybaven systémem isofix. Ve skupině 0/I nejlépe ochrání **Besafe iZi Kid X3 Isofix** (dobře, 7730 Kč). Skupinu II/III vedou **Cybox Solution X2-fix** (dobře, 3690 Kč) a **Kiddy Cruiserfix Pro** (dobře, 3790 Kč). Ekonomicky nejvýhodnější jsou vícerozsohové autosedačky skupiny I/II/III. **Kiddy Guardian Pro 2** (dobře, 6450 Kč) je spolu s trochu levnějším modelem **Cybox Pallas 2-fix** (dobře, 5890 Kč) vhodný již pro děti, které váží 9 kilogramů a porostou s nimi až do doby, kdy není nutné sedačku používat.

sedáky může být lákavé z praktického a finančního hlediska, rozhodně to ale není vhodné z hlediska ochrany nedospělých cestujících.

Model Chicco Eletta (do 18 kg), je-li instalován po směru jízdy, příliš nechrání ani při čelním ani při bočním nárazu. V pozici proti směru jízdy (obecně je bezpečnější vzhledem k nižší zátěži páteře při nárazu) je poskytovaná ochrana výrazně vyšší. Doporučujeme proto tuto sedačku používat do té doby, dokud se do ní potomek vejde proti směru jízdy, a poté ji raději vyměnit za jiný model.

(Ne)spolehlivý isofix

Systém uchycení isofix, kterým je vybavena většina novějších aut, je považován za nejbezpečnější způsob uchycení dětské autosedačky. Kotevní body isofix jsou pevně přivařeny ke kostře vozidla a zajišťují, že sedačka při nárazu drží. Praktické jsou jak pro sedačky nižších, tak i vyšších hmotnostních skupin, kdy se děti již poutají bezpečnostním pásem vozidla. Uchycení do isofixu zvyšuje ochranu, ale také při jízdě pevně drží neobsazenou sedačku na místě.

Řečené v letošním testu dokladují výsledky sedačky Britax Römer Baby-Safe SHR II (do 13 kg). S isofix základnou poskytuje dítěti dokonce »velmi dobrou« ochranu, především při čelním nárazu. Do vozu ji lze instalovat i bez základny, poutanou bezpečnostními pásy. Poskytovaná ochrana je sice přibližně stejná, ovšem zvyšuje se případné riziko chybné instalace; navíc na sedadle automobilu nedrží tak pevně jako se základnou. I tak zní celkové hodnocení této sedačky bez základny »dobře«.

Samotný bezpečný systém ale nepomůže, když je dětská autosedačka špatně vyrobená. To je případ modelu Casualplay Fix QR. Při čelním nárazu došlo k utržení svarů, které držely isofix úchyty. Udělená známka za ochranu a celková známka zní: »nedostatečně«.

Bezpečně doširoka

Značka Britax Römer v tomto testu zaujala ještě jedním řešením, které má zvýšit ochranu při bočním nárazu

SKUPINA 0+ (do 13 kg)

Britax Römer Baby-Safe plus SHR II

cena: 6950 Kč

(3300 Kč bez základny)

VELMI DOBŘE (1,4)

Kolébku lze připoutat bezpečnostními pásy vozidla bez použití isofix základny. Celkové hodnocení bez základny je »dobře« (1,7). Poskytuje »velmi dobrou« ochranu. Lehká, při použití základny stabilní na sedadle vozidla. Kvalitní polstrování a opora pro nohy dítěte.

Cybex Aton

cena: 2790 Kč

(4780 Kč se základnou)

DOBŘE (1,9)

K sedačce lze dokoupit základnu poutanou bezpečnostním pásem. Při použití bez základny poskytuje při bočním nárazu lepší ochranu. Stabilní, snadná instalace. Se základnou má lepší oporu nohou. Kvalitní polstrování.

Chicco Keyfit

cena: 2190 Kč

NEDOSTATEČNĚ (4,6)

Ve zkouškách ochrany dítěte sice obstála, avšak při bočním nárazu je ochrana pouze průměrná. Zabírá poměrně mnoho místa ve voze. Obtížnější instalace a poutání dítěte. *Chemické riziko: V polstrování sedačky bylo nalezeno vysoké množství problematických zpomalovačů hoření a zvýšený obsah organického cínu.*

SKUPINA 0/I (do 18 kg)

BeSafe iZi Kid X3 Isofix

cena: 7730 Kč

DOBŘE (2,0)

Isofixová sedačka s dobrou ochranou, zejména při umístění proti směru jízdy; zabírá ovšem mnoho prostoru ve voze. Snadné nastavení výšky bezpečnostních pásů, náročnější poutání dítěte. Méně pohodlná a velmi úzká. Těžká.

DĚTSKÉ AUTOSEDAČKY

	skupina 0+ (do 13 kg)			skupina 0/I (do 18 kg)			skupina I (9–18 kg)
	Britax Römer Baby-Safe plus SHR II s isofix základnou ¹⁾	Cybex Aton ¹⁾	Chicco Keyfit	BeSafe iZi Kid X3 Isofix	Bébé Confort Opal	Chicco Eletta	Kiddy Energy Pro 2
Průměrná cena (Kč)	6950	2790	2190	7730	6770	2690	5120
CELKOVÉ HODNOCENÍ	VELMI DOBŘE (1,4)	DOBŘE (1,9)	NEDOSTATEČNĚ (4,6)	DOBŘE (2,0)	USPOKOJIVĚ (3,2)	DOSTATEČNĚ (3,8)	USPOKOJIVĚ (2,6)
OCHRANA DÍTĚTE	velmi dobře (1,4)	dobře (1,8)	dobře (1,9)	dobře (1,9)	uspokojivě (3,2)	dostatečně (3,8)	dobře (1,6)
Náraz: čelní / boční	● / ●	● / ●	● / ○	● / ●	○ / ○	⊖ / ⊖	● / ●
Bezpečnost konstrukce	●	●	○	●	●	○	○
Vedení bezpečnostních pásů	●	●	○	●	●	○	●
Stabilita na sedadle auta	●	●	●	●	●	○	⊖
OBSLUHA / KOMFORT	velmi dobře (1,5)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,2)	dobře (2,4)	uspokojivě (2,6)	dobře (1,6)
Návod k použití	●	●	●	●	●	●	●
Nárok na prostor ve voze	⊖	●	○	⊗	⊖	⊖	○
Instalace sedačky / prevence chybné instalace	● / ●	● / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●	○ / ○	● / ●
Poutání dítěte	●	●	○	○	○	○	●
Přizpůsobení vzrůstu dítěte	●	●	●	●	●	●	●
Sedačka: prostornost / polohování	● / ○	● / ●	● / ●	○ / ○	● / ○	● / ○	● / ○
Opora nohou, polstrování, výhled	●	●	●	○	●	○	●
Údržba a zpracování	●	●	●	●	●	●	●
CIZORODÉ LÁTKY	velmi dobře (1,1)	velmi dobře (1,1)	nedostatečně (4,6)	uspokojivě (2,6)	dostatečně (3,6)	velmi dobře (1,0)	dostatečně (3,6)
TECHNICKÉ ÚDAJE							
Hmotnost sedačky / základny (kg)	4,3 / 5,3	3,8 / 4,4	3,9 / □	15,8 / □	11 / □	7,5 / □	5 / □
Pozice po směru jízdy / proti směru jízdy	□ / ■	□ / ■	□ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / ■	■ / □
Poutání dítěte: pásy automobilu / pásy sedačky	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / □
Proti nárazový pult	□	□	□	□	□	□	■
Poloha vleže	□	□	□	■	■	■	■
Uchytení sedačky: pás automobilu / isofix	□ / ■	■ / □	■ / □	□ / ■	■ / □	■ / □	■ / □

SKUPINA I (od 9 do 18 kg)

Bébé Confort Opal

cena: 6770 Kč

USPOKOJIVĚ (3,2)

Nejlepší ochranu při čelním nárazu poskytuje nainstalovaná proti směru jízdy (do 13 kg dítěte). Pohodlné nastavení výšky pásů. Zabírá velký prostor ve voze. Dítě má omezený výhled.

Chemické riziko: V polstrování a materiálech sedačky bylo nalezeno vysoké množství zpomalovačů hoření a ftalátů.

Chicco Eletta

cena: 2690 Kč

DOSTATEČNĚ (3,8)

Při čelním a bočním nárazu poskytuje »dostatečnou« ochranu. Vedení bezpečnostních pásů, stabilita ve voze a instalace jsou pouze »uspokojivé«. Zvýšené riziko chyb při instalaci. Kvalitní polstrování; sedačka ale není příliš pohodlná.

Kiddy Energy Pro 2

cena: 5120 Kč

USPOKOJIVĚ (2,6)

Při čelním i bočním nárazu poskytuje »velmi dobrou« ochranu; vybavena protinázovým pultem. Snadná instalace a nízké riziko chyb. Nižší stabilita na sedadle vozu. Zabírá poměrně hodně prostoru. Lehká. *Chemické riziko: V polstrování sedačky bylo nalezeno zvýšené množství zpomalovačů hoření, dále formaldehyd a naftalín.*

Casualplay Fix QR

cena: 9270 Kč

NEDOSTATEČNĚ (5,5)

Selhalo ve zkouškách ochrany při čelním nárazu, došlo k roztržení svarů úchytů isofix. Sedačku lze použít i s opěrnou nohou, ta kvůli výše uvedenému selhání bezpečnost nezvyšuje. Obtížnější poutání dítěte. Těžká, úzká.

g)	skupina I/II/III (9–36 kg)			skupina II/III (15–36 kg)					
Casualplay Fix QR	Kiddy Guardian Pro 2	Cybex Pallas 2-fix	Osann / Nania I-Max SP	Cybex Solution X2-fix	Kiddy Cruiserfix Pro	Britax Römer Kid plus SICT	Concord Transformer Click	Maxi Cosi Rodi XP 2	Graco Junior Maxi
9270	6450	5890	2600	3690	3790	4020	4300	2430	1240
NEDOSTATEČNĚ (5,5)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (1,9)	USPOKOJIVĚ (3,0)	DOBŘE (1,7)	DOBŘE (1,7)	DOBŘE (1,8)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	NEDOSTATEČNĚ (5,5)
nedostatečně (5,5)	dobře (1,8)	dobře (1,7)	uspokojivě (3,0)	dobře (1,7)	dobře (1,6)	dobře (2,0)	dobře (2,5)	dobře (2,3)	nedostatečně (5,5)
⊗ / ●	● / ●	● / ●	○ / ○	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ⊗
●	○	●	○	●	●	●	●	●	⊖
○	●	●	○	●	●	●	●	●	○
●	⊖	●	⊖	●	●	○	●	○	⊖
dobře (2,3)	dobře (1,8)	dobře (2,1)	dobře (2,5)	dobře (1,7)	dobře (1,9)	dobře (1,6)	velmi dobře (1,5)	dobře (1,7)	dobře (1,9)
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
○	⊖	○	●	○	●	⊖	●	●	●
○ / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
○	●	●	○	●	○	●	●	○	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ○	● / ●	● / ○	● / ●	⊖ / ●
●	●	●	○	●	●	●	●	●	●
○	●	●	●	●	●	●	●	●	●
uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,9)	velmi dobře (1,2)	uspokojivě (3,2)	velmi dobře (1,1)	uspokojivě (3,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,1)	velmi dobře (1,0)	dostatečně (3,6)
12,3 / □	7,3 / □	11,3 / □	5,5 / □	7,1 / □	7,3 / □	7 / □	7,5 / □	4,4 / □	3,2 / □
■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □	□ / □
□ / ■	□ / □	■ / □	■ / ■	■ / □	□ / □	■ / □	■ / □	■ / □	■ / □
□	■	■	□	□	■	□	□	□	□
■	■	■	□	□	□	■	□	□	□
□ / ■	■ / □	■ / ■	■ / □	■ / □	■ / ■	■ / □	■ / ■	■ / □	■ / □

¹⁾ výsledek testu se základnou a bez základny na www.dtest.cz

SKUPINA I/II/III (od 9 do 36 kg)

Kiddy Guardian Pro 2

cena: 6450 Kč

DOBŘE (1,8)

Poskytuje »dobrou«, při bočním nárazu »velmi dobrou« ochranu. Snadná instalace a dobré vedení bezpečnostních pásů. Nižší stabilita na sedadle automobilu. Kvalitní polstrování i opora nohou. Z hlediska komfortu pro dítě příliš úzká, ve voze ale zabírá mnoho místa. Lehká.

Cybex Pallas 2-fix

cena: 5890 Kč

DOBŘE (1,9)

Isofix uchycení a protinárazový pult pro děti do 18 kg (pro starší děti použití bez pultu). Snadná obsluha a vysoká míra ochrany. Sedačka je těžká a z hlediska pohodlí příliš úzká.

Osann / Nania I-Max SP

cena: 2600 Kč

USPOKOJIVĚ (3,0)

Méně pohodlná sedačka s pouze »uspokojivou« ochranou. Náročnější instalace a poutání dítěte, ovšem s nízkým rizikem chyb. Lehká. Prodává se pod značkami Nania a Osann.

SKUPINA II/III (od 15 do 36 kg)

Cybex Solution X2-fix

3690 Kč

DOBŘE (1,7)

Isofixová sedačka s »dobrou« ochranou při čelním a »velmi dobrou« při bočním nárazu. Na sedadle vozu velmi stabilní, klade však zvýšený nárok na prostor. Snadná obsluha. Pohodlná, ale úzká.

Stále častěji se setkáváme s tím, že výrobky pro děti obsahují chemické látky, které do nich nepatří a které mohou s sebou nést zvýšené riziko pro jejich zdraví.

Ftaláty se snadno rozpouštějí v tucích a ukládají se v nejrůznějších tkáních organismu. Váží se k nim karcinogenní účinky (játra, ledviny) a negativně ovlivňují hormonální systém.

Zpomalovače hoření mohou poškozovat nervový systém. Některé druhy jsou zařazeny mezi potenciálně karcinogenní, některé jako karcinogenní.

Organocínové sloučeniny mohou mít při nadměrném působení škodlivé účinky na imunitní systém, plíce, pokožku, oči. V odborných pramenech se uvádí i negativní ovlivňování hormonálního systému.

Formaldehyd se vstřebává plícemi, zažívacím traktem a kůží. Opakované malé expozice mohou vést k přecitlivělosti (spojivky, dechové a kožní reakce). V odborných pramenech se uvádí i negativní vliv na imunitu organismu. Je zařazen mezi látky s karcinogenními účinky.

Naftalín do těla vstupuje hlavně vdechováním, dále kontaktem s pokožkou. Způsobuje bolesti hlavy, zvracení a zvýšené pocení. Při pravidelném a vysokém příjmu způsobuje rozklad červených krvinek a nekrózu jater.

Figríny, tzv. dummies, se nepoužívají jen při nárazových zkouškách. „Umělé děti“ na záběru ze zkušebny, jejichž velikosti pokrývají 95 % dětské populace, jsou využívány ke zkouškám obsluhy. Skutečné děti s rodiči pomáhají najít riziková místa obsluhy a hodnotit praktičnost každodenního používání sedaček.

Kiddy Cruiserfix Pro

cena: 3790 Kč

DOBŘE (1,7)

Vysoká stabilita na sedadle vozu. Poskytuje »velmi dobrou« ochranu při bočním a »dobrou« při čelním nárazu. Instalace jednoduchá, riziko chybné obsluhy nízké. Poněkud náročnější poutání dítěte. Kvalitní polstrování. Sedačka je úzká.

Britax Römer Kid plus SICT

cena: 4020 Kč

DOBŘE (1,8)

Pohodlná sedačka se snadnou obsluhou a vysokou mírou ochrany. Boční nárazové polštáře mají za úkol zvyšovat bezpečnost při bočním nárazu. Kvůli nim je ale velmi široká.

Concord Transformer Click

cena: 4300 Kč

DOBŘE (2,0)

Isofixová sedačka s velmi snadnou obsluhou. Ochrana je těsně »dobrá« kvůli průměrné ochraně při čelním nárazu. Vedení bezpečnostních pásů, stabilita ve voze a polstrování hodnoceny příznivě.

Maxi Cosi Rodi XP 2

cena: 2430 Kč

DOBŘE (2,0)

Nabízí »dobrou« ochranu při bočním nárazu, v čelním je pouze průměrná. Optimální vedení bezpečnostních pásů, snadná obsluha. Lehká, pohodlná.

Jedovaté autosedačky?

V autosedačkách tráví děti spoustu času. V bezprostředním kontaktu jsou s jejich polstrováními potahy. A právě ty by mohly obsahovat chemické nebezpečí, kterému by děti byly zbytečně vystavovány od svého nejútlejšího věku.

Letošní test autosedaček se vedle hodnocení míry ochrany, kterou poskytují dítěti, poprvé zaměřil právě na chemické riziko. Cíleně jsme pátrali po cizorodých toxických látkách v polstrováních potazích a jiných částech, přicházejících do styku s dítětem; bylo jich na našem seznamu přes šedesát.

Dobrou zprávou je, že jsme mezi testovanými autosedačkami našli modely, z jejichž materiálů nehrozí dětem žádné riziko. Špatnou zprávou je, že jsme odhalili několik výrobků, které obsahují nežádoucí chemické příměsi a mohou tak být potenciálním rizikem pro zdraví. Mezi největší hříšníky

patří **Chicco** se svou sedačkou **Keyfit** (skupina 0+, do 13 kg hmotnosti dítěte). V potahu bylo nalezeno nepříjemně vysoké množství problematických **zpomalovačů hoření** a dále zvýšený obsah **organického cínu**. **Organický cín** obsahovala i látka potahu sedačky **Graco Junior Maxi** (skupina II/III, od 15 do 36 kg hmotnosti dítěte).

Dalším hříšníkem je **Kiddy Energy Pro 2** (skupina I, od 9 do 18 kg hmotnosti dítěte)

s vyšším obsahem **zpomalovačů hoření**, ale i **formaldehydu** a **naftalínu**.

Zpomalovači hoření byla „vybavena“ i sedačka **Bébé Confort Opal**

(skupina 0/I, do 18 kg hmotnosti dítěte), která navíc obsahovala i nechvalně známé **ftaláty**.

Nálezy nežádoucích cizorodých toxických látek v polstrováních potazích autosedaček jsme podle výše jejich obsahu ohodnotili známkami »dostatečně«, případně »nedostatečně«.

Toto dílčí hodnocení se následně odrazilo i ve snížení celkového hodnocení daného výrobku.

Graco Junior Maxi

cena: 1240 Kč

NEDOSTATEČNĚ (5,5)

Při použití podsedáku, tj. bez zádové opěrky, neposkytuje ochranu v případě bočního nárazu. Méně kvalitní polstrování. Snadná obsluha. Lehká.

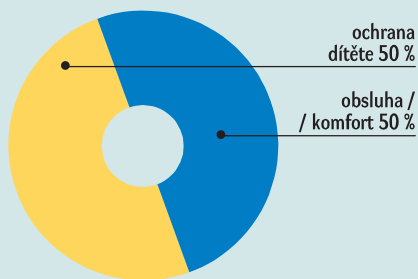
Chemické riziko: V polstrování bylo nalezeno zvýšené množství sloučenin organického cínu.

Jak testujeme

podrobný postup testu dětských autosedaček na www.dtest.cz/autosedačky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality dětských autosedaček

Pokračování ze str. 7

především u sedaček pro větší děti. K modelům Kid plus a Kidfix přidala SICT – Side Cushion Impact Technology, zkrátka a jednoduše nárazové polštáře na bočních sedačkách, které mají pohlcovat energii při bočním nárazu. Obě sedačky (výsledky pro Kidfix SICT naleznete v rozšířeném testu na www.dtest.cz) získaly za boční náraz hodnocení »velmi dobře«. Tento systém v sobě ovšem skrývá nevýhodu v podobě šířky – u modelů SICT až 61 centimetrů. Do běžného automobilu tak vedle sebe dostanete pouze dvě autosedačky (a do čtyřmístného vozu možná ani to ne). S podobně účinným (a podobně širokým) systémem přišla i společnost Cybex s modelem Pallas 2-fix (skupina I/II/III, od 9 do 36 kg).

Dvě sedačky na celý život?

U některých autosedaček určených pro děti s hmotností od 9 do 18 kg (skupina I) se mohou objevit dva problémy. Je-li dítě silnější postavy, navíc v zimě nabalené, nejdou již pásy nastavit tak, aby se do nich vešlo. Některé děti, aniž by dosáhly hraniční hmotnosti 18 kg, nižší opěrák sedačky brzy »přerostou«.

Mnozí rodiče tak sahají po autosedačce ze skupiny I/II/III (od 9 do 36 kg), ve které jsou děti zpravidla poutány bezpečnostním pásem automobilu. V takovém případě může ale pás vést přes dětský krk, případně v jeho těsné blízkosti. Dočasnou pomoc do doby, než dítě do pásu povyroste, nabízejí sedačky s ochranným pultem; pás místo přes rameno je veden přes pult. Tuto možnost nabízejí modely Cybex Pallas 2-fix a Kiddy Guardian Pro 2; lze je tak používat až do dosažení výšky 150 centimetrů nebo 12 let věku dítěte, do kdy je nutné dětské zádržné systémy používat. ■

FEJETON

0 autosedačkách vážně

Obvykle si v těchto fejetoncích spíš dělám legraci, ale o prospěšnosti autosedaček chci tentokrát promluvit zcela vážně. Nejen proto, že jsem za jejich povinné zavedení loboval v parlamentu už v dobách, kdy jsme žádný pořádný parlament neměli, a lobbying bylo sprosté slovo, ale poněvadž jsem zažil na vlastní kůži jeden opravdu drastický příběh.

Měl jsem jako malý kluk šlapací auto – nemám sebemenší ponětí, kde a jak jsme k němu přišli, jelikož jinak jsme neměli nic a největší vymoženosti naší domácnosti byly necky. Auto bylo velké, plechové, modré a červené a těžké a já ho zbožňoval. Nikomu bych ho nepůjčil a nikoho bych v něm nesvezl. Kromě Michala.

Michal byl medvěd. Na rozdíl od auta vím přesně, kde jsme k němu přišli – děda ho vylovil z povodně. Měl tudíž trochu divnou barvu a jen jedno žluté oko, kterým ovšem viděl všechno, co vidět potřeboval. Taky divně voněl.

S autem jsem nejradši jezdil u nás v ulici, jelikož to bylo z kopce. Musel jsem ho nejdřív vytlačit nahoru, protože vyšlápnout se to nedalo, ale pak to frčelo, až se plechy třáslly. Dole jsem buď zabrzdil takovou nejistou nožní brzdou, anebo vletěl do hlohového křoví, za nímž byl celkem pohodový příkop. Nic se nemohlo stát.

Jenomže jednou při mé závodní jízdě vjel do ulice zpoza dolního rohu na kole pan Pleticha. Pánbuví, co ho to napadlo motat se po vsi na velocipedu. Zareagoval jsem bystře a dupl na brzdu.

Moje autíčko nemělo přední sklo. Kdyby ano, rozmázl by se o něj Michal jako lívanec. Takhle jen vyletěl plavným obloukem ven.

Pleticha taky zareagoval bystře a dupl na brzdu. Dostal trochu smyk, ale byl by to nejspíš zvládl, kdyby ho medvěd netrefil

přímo mezi brejle. Takhle zavrával, škulbl řídítka, prorazil chatrný plot u zahrady paní Procházkové a zapíchl se hlavou do rybízů, kam zanášela jedna z jejích slepic.

Slepice se pokusila před letícím cyklistou uprchnout, ale zlomila si nohu a zmateně se točila v kruhu na trávníku. Když to spatřila paní Procházková, vyběhla na zahradu a začala hystericky křičet: Vražda! Pomoc, vražda!

Vzápětí se na místě objevila i paní Pletichová, a poněvadž si myslela, že obětí je její manžel, s pláčem se ho pokoušela vytáhnout z rybízů. Když se jí to povedlo, uviděla, že má ve vlasech něco žlutého, a jelikož netušila, že jsou to pozůstatky ilegální snůšky, žalostivě naříkala: Táto, tobě teče mozek!

Já jsem rovněž plakal a tiskl k sobě Michala, kterému se nestalo nic, jen zpod natrženého ucha se mu vysypalo trochu pilin. Celá aféra měla velmi vážné následky a pověst naší rodiny, která už tak nestála za nic, ještě utrpěla. Auto mi sebrali a dali ho mladšímu bráčkovi, který se z kopce jezdit bál a šmrdlol se akorát po dvorku.

A tohle je poučení pro všechny řidiče světa: Nic z toho se nemuselo stát, kdybych měl medvěda upoutaného v dětské autosedačce!

(A hořká tečka na závěr: Michala internovali a pak ho hodili do nejbližší povodně.)

● Zdeněk Rosenbaum

157 otestovaných videokamer na www.dtest.cz

Na www.dtest.cz/kamery naleznete výsledky dalších videokamer, detailnější hodnocení zkoušek a přehled jejich vybavení. Videokamery lze třídit a řadit podle různých kritérií a vzájemně porovnávat.

Nové rozměry domácího videa

Od nejlevnějších videokamer se standardním rozlišením za pár tisíc až po drahý výkřik moderní techniky se dvěma objektivy pro natáčení působivých 3D záběrů. Takové jsou pomyslné mantinely nabídky videokamer na trhu, ze které si snad každý vybere podle svých preferencí a možností tu nejvhodnější.

Vsouladu s trendy, společnými i dalším odvětvím audiovizuální techniky, dominují trhu videokamery s vysokou rozlišovací schopností. Tedy takové, které natáčejí video v HD kvalitě a využívají tak naplno možnosti současných plochých televizorů s označením Full-HD. Jinými slovy, s videokamerou s vysokým rozlišením získáte záznam v kvalitě odpovídající formátu blu-ray disků. Výrobci sice stále sem tam uvedou na trh i modely se standardním rozlišením (to odpovídá rozlišení záznamu na DVD), ale kvalita obrazu u testovaných modelů této kategorie není valná. Dvě ze tří videokamer se standardním rozlišením dosáhly v testu obrazu na nepříliš lichotivou »dostatečnou« známku.

Nejde přitom jen o nižší rozlišení a s tím související menší míru zachycených jemných detailů. Vedle zmíněného para-

metru byla hodnocena také věrnost reprodukce barev a celková kvalita obrazu. Horších výsledků tyto kamery dosahovaly zejména při snímání za denního světla a pod umělým osvětlením. Nejlepší kvality obrazu dosahují obvykle spíše dražší HD modely.

Nicméně to, jak ostrý, detailní a barevně věrný záznam získáte v rozličných světelných podmínkách, zcela jednoznačně s cenou nesouvisí. Tak třeba nejlevnější videokamera s vysokým rozlišením ve výběru (model Samsung HMX-Q10) natáčí lepší záběry než řada výrazně dražších přístrojů. A naopak taková JVC GZ-HM960 za víc než dvacet tisíc vychází ze srovnání s ostatními kamerami jen s »uspokojivou« známkou za celkovou úroveň obrazu.

Co se týče citlivosti videokamer při slabém osvětlení, lze upozorovat oproti předešlým testům mírné zlepšení. Přestože videokamery pro běžné použití stále nenatáčejí při nízkém osvětlení tak dobře jako profesionální modely, mizí alespoň kamery, které v této zkoušce téměř nebo zcela propadaly. S výjimkou mo-

Pokračování na str. 16

DIGITÁLNÍ VIDEOKAMERY

vysoké rozlišení

	Sony HDR-CX700VE	Canon HF M406	Panasonic HDC-SD800	JVC GS-TD1	Sony HDR-PJ10E	JVC GZ-HM960	Sony HDR-CX130E
Průměrná cena (Kč)	32 370	14 560	18 120	41 500	13 670	22 520	9990
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (2,1)	DOBŘE (2,3)	DOBŘE (2,3)	DOBŘE (2,4)	USPOKOJIVĚ (2,6)	USPOKOJIVĚ (2,7)	USPOKOJIVĚ (2,7)
OBRAZ	dobře (1,8)	dobře (1,8)	dobře (2,0)	dobře (2,4)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,7)
Světlo: denní / umělé / nízké osvětlení	● / ● / ●	● / ● / ●	● / ● / ●	○ / ○ / ●	● / ● / ○	● / ○ / ○	● / ○ / ○
Stabilizace obrazu / autofokus	○ / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●	○ / ●
ZVUK	dobře (2,0)	dobře (2,2)	dobře (2,4)	dobře (2,2)	uspokojivě (2,8)	dobře (2,3)	dobře (1,8)
Integrovaný mikrofon / filtr větru	● / ○	● / ○	● / ●	● / ○	○ / ○	● / ●	● / ○
Zoom a surround mikrofon	●	□	●	□	●	●	●
Externí mikrofon	○	□	□	●	●	□	●
FOTOGRAFIE	dobře (2,1)	uspokojivě (2,6)	dobře (1,9)	dobře (2,3)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,3)	uspokojivě (3,3)
OBSLUHA	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,6)	dobře (2,3)	dobře (2,4)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,8)
Návod k použití	○	○	⊗	○	●	○	●
Natáčení / přehrávání	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●	● / ●	○ / ●
Hledáček / displej	● / ○	● / ●	□ / ●	□ / ●	□ / ○	□ / ●	□ / ○
Dálkové ovládání	●	□	●	●	●	●	□
Rychlost zapnutí	⊗	●	○	○	○	○	○
Přenos dat	○	○	●	○	○	○	○
Mobilita	○	○	○	●	●	○	●
Výměna baterie	●	●	●	○	●	●	●
PROVOZNÍ DOBA	dobře (2,5)	uspokojivě (3,3)	dostatečně (3,6)	dobře (2,1)	uspokojivě (3,0)	nedostatečně (5,5)	uspokojivě (2,8)
VYBAVENÍ	dobře (1,8)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,3)
VYBAVENÍ / TECHNICKÉ PARAMETRY							
Vnitřní záznamové médium / kapacita (GB)	flash paměť/96	□	□	flash paměť/64	flash paměť/16	flash paměť/16	□
Délka záznamu na vnitřní paměť (min) ¹⁾	470	□	□	470	75	80	□
Délka záznamu na paměťovou kartu (min) ²⁾	9	10	9,5	10	9	10	9
Kompatibilní paměťové karty	SDXC, SDHC, SD, MS Pro Duo	SDXC, SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD, MS Pro Duo	SDXC, SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD, MS Pro Duo
Optický zoom	10x	10x	12x	10x	30x	10x	30x
Efektivní rozlišení snímače (MPx)	6,14	2,07	7,59	2,98	1,49	2,8	1,49
Ohnisková vzdálenost (mm)	3,8–38	3,1–61	3,45–41,4	3,76–37,6	2,1–63	3,76–37,6	2,1–63
Světelnost objektivu	1,8–3,4	1,8–3	1,5–2,8	1,2–2,8	1,8–3,4	1,2–2,8	1,8–3,4
Záznam ve formátu AVCHD	■	■	■	■	■	■	■
Videoreflektr / blesk	□ / ■	□ / □	■ / ■	□ / □	□ / □	■ / ■	□ / □
Noční infračervené světlo	■	□	□	□	□	□	□
Záznam: Dolby Digital / prostorový zvuk	■ / ■	■ / □	■ / □	■ / ■	■ / ■	■ / □	■ / □
Dotykový displej	■	■	■	■	■	■	■
Možnost připojení větších baterií	■	■	□	■	■	■	■
Software: střih videa / tvorba DVD či Blu-ray	□ / ■	■ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■	□ / ■
Speciální funkce	GPS		3D záznam ³⁾	3D záznam ⁴⁾	mini projektor	3D záznam ⁵⁾	
Rozměry: délka x výška x šířka (cm)	14 x 7,5 x 8	13,5 x 7 x 8	14,5 x 6,5 x 6,5	18,5 x 6 x 10	13 x 6,5 x 7	12 x 6 x 6	12,5 x 5,5 x 6,5
Hmotnost (g)	446	407	390	674	360	370	298

Panasonic HDC-HS80

Canon HF R206

Sony DCR-SX85E

Samsung SMX-F50

Samsung HMX-H300

Samsung HMX-Q10

Panasonic SDR-S70

standardní rozlišení

Panasonic HDC-HS80	Samsung HMX-H300	Canon HF R206	Samsung HMX-Q10	Sony DCR-SX85E	Panasonic SDR-S70	Samsung SMX-F50
13 780	7610	8700	5420	6780	5230	4060
USPOKOJIVĚ (2,8)	USPOKOJIVĚ (2,9)	USPOKOJIVĚ (3,0)	USPOKOJIVĚ (3,1)	USPOKOJIVĚ (3,1)	USPOKOJIVĚ (3,2)	USPOKOJIVĚ (3,3)
uspokojivě (3,0)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,5)	uspokojivě (3,2)	dostatečně (3,7)	dostatečně (3,7)
○/○/○	●/○/○	○/○/○	●/●/●	●/●/○	○/●/○	○/●/○
○/●	○/●	○/●	○/●	○/●	○/○	○/●
dobře (2,4)	uspokojivě (3,4)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (2,7)
●/●	○/○	○/○	○/○	○/○	○/●	○/●
●	□	□	□	●	●	□
□	□	□	□	□	□	□
dobře (2,0)	uspokojivě (2,7)	uspokojivě (2,9)	uspokojivě (3,3)	uspokojivě (3,1)	dobře (2,0)	dobře (2,5)
uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,2)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,2)	uspokojivě (2,8)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,8)
⊗	⊖	⊖	⊖	○	⊗	⊖
●/●	○/●	○/●	○/●	○/●	●/●	○/●
□/●	□/○	□/●	□/○	□/○	□/○	□/●
□	□	□	□	□	□	□
⊖	⊖	○	⊖	⊖	○	⊗
●	○	⊖	○	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	○	○	●	●	●
dostatečně (3,6)	dobře (2,4)	nedostatečně (5,2)	dostatečně (4,1)	dostatečně (4,2)	nedostatečně (5,1)	dostatečně (4,2)
uspokojivě (3,1)	dostatečně (3,6)	dostatečně (3,7)	dostatečně (4,2)	dostatečně (3,7)	dostatečně (3,8)	dostatečně (4,0)
pevný disk / 120	□	□	□	flash paměť / 16	□	□
950	□	□	□	235	□	□
15	15	10	15	25	25	47
SDXC, SDHC, SD	SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD	SDHC, SD	SDXC, SDHC, SD, MS Pro Duo	SDXC, SDHC, SD	SDHC, SD
37x	30x	20x	10x	60x	78x	52x
1,3	1,7	2,07	2,07	0,49	0,52	0,63
2,38–81	2,47–74,1	3–60	2,75–27,5	1,8–108	1,48–104	2,1–109,2
1,8–4	1,8–3,8	1,8–3,6	1,8–2,5	1,8–6	1,9–5,7	1,8–4,9
■	□	■	□	□	□	□
■ / □	□ / □	□ / □	□ / □	■ / □	□ / □	□ / □
□	□	□	□	□	□	□
■ / □	□ / □	■ / □	□ / □	■ / □	□ / □	□ / □
■	■	■	■	■	□	□
□	□	□	□	■	■	□
□ / ■	■ / □	■ / ■	■ / □	□ / ■	□ / ■	■ / □
11,5×6×6,5	12×6,5×6	12,5×6×7,5	12×5,5×5	13×5,5×7	11,5×6,5×6	12,5×6,5×6,5
304	278	305	220	272	239	254

¹⁾ v nejvyšší kvalitě²⁾ v nejvyšší kvalitě na 2GB kartu³⁾ Kamera vybavena standardním objektivem,
3D objektiv (Panasonic VW-CLT1) lze dokoupit.⁴⁾ Kamera vybavena dvěma objektivy pro plnohodnotný 3D efekt.⁵⁾ Kamera vybavena standardním objektivem,
3D efekt vytvářen převodem z 2D záznamu.

DOBRÁ RADA

Celkově nejlepší známku získala **Sony HDR-CX700VE** (dobře, 32 370 Kč), HD videokamera osazená velkou vnitřní pamětí. Cena je sice vysoká, nicméně částečně ospravedlnitelná jejími vlastnostmi a výbavou. Získáte kvalitní obraz, zvláště vynikající při natáčení za denního světla, integrovaný mikrofon převyšující kvalitou zvuku většinu ostatních, i poměrně dlouhou provozní dobu. K nadstandardní výbavě patří elektronický hledáček, neocenitelný za přímého slunečního světla, při kterém je LCD displej hůře čitelný. Dále je vybavena například infračerveným světlem pro noční natáčení a GPS modulem.

Doporučit lze dále kameru **Canon HF M406** (dobře, 14 560 Kč), která při více než dvakrát nižší ceně taktéž nabízí elektronický hledáček i srovnatelně kvalitní obraz. Ten dosahuje excelentní úrovně zejména při natáčení pod umělým a nízkým osvětlením. V záznamu scén při slabém světle dokonce jako jediná získala známku »velmi dobře«. Integrovaný mikrofon také není špatný, nicméně chybí konektor pro připojení externího a i další výbava je oproti vítězi testu chudší.

Pokud nechcete příliš utrácet, můžete zvážit nákup nejlevnější z HD kamer **Samsung HMX-Q10** (uspokojivě, 5420 Kč). Má dobrý obraz, lepší než jaký nabízí řada dražších modelů, budete se však muset smířit s průměrnou kvalitou zvuku, podprůměrnou výdrží baterie a chudou výbavou.

Pokračování ze str. 13

delu Samsung SMX-F50, nejlevnější kamery ve výběru, byly výkony všech zúčastněných alespoň »uspokojivé«. »Dobře« si ale opět vedou spíše dražší modely, »velmi dobře« pak v této zkoušce dopadla kamera Canon HF M406.

Asistence při natáčení

Jemné pohyby a třes ruky způsobují chvění snímaného obrazu a to zvláště při větším přiblížení. Všechny kamery jsou dnes běžně vybaveny funkcí stabilizace obrazu, která tyto nepatrné nechtěné záchvěvy odstraňuje. Některé stabilizace fungují lépe, jiné hůře, obvykle také vedou k určitému snížení kvality obrazu, například mírné ztrátě ostrosti. Pokud však nenatáčíte se stativem, doporučujeme nechat stabilizaci zapnutou – její klady totiž zpravidla výrazně převáží nad zápory.

Automatické zaostřování nečinilo kamerám v testu žádné problémy a na prostá většina si odnesla velmi dobré známky. Vedle autofokusu umožňují všechny kamery také ostření manuální. Provádí se skrze menu přístrojů, což není z hlediska pohodlnosti obsluhy úplně to

pravé ořechové. Výjimku tvoří kamera vyšší cenové kategorie Sony HDR-CX700VE, která má mechanický ovladač zaostřování přímo na objektivu, což vede k mnohem lepší obsluze. Nicméně většina uživatelů kamer z kategorie spotřební neprofesionální elektroniky stejně nemá moc důvodů se k ručnímu ostření uchýlovat a využijí ho spíše amatérští filmaři.

Lepší kvalita zvuku

Od posledního testu se celkově mírně zlepšila kvalita integrovaných mikrofonů.

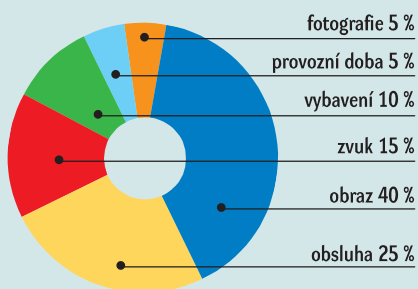
Pokud vám však na vysoké kvalitě zvuku opravdu záleží, na integrovaný mikrofon se nespolehejte. V takovém případě má smysl sáhnout raději po videokameře, ke které lze připojit mikrofon externí. To ovšem neumožňují zdaleka všechny modely. Poměrně běžnou, ačkoliv nepovinnou výbavou je zoom a surround mikrofon. První jmenovaný přizpůsobuje v souladu s mírou přiblížení obrazu citlivost mikrofonu a při zoomování filtruje rušivé zvuky z popředí. Surround mikrofon pak není nic jiného než mikrofon se schopností zaznamenávat prostorový zvuk. Rozhodnutí, zda jsou pro vás zrovna tyto možnosti důležité, záleží čistě na vašich preferencích.

Hledáček nehledejte

Hledáček, který byste si při natáčení přiložili k oku, najdeme jen u modelů Sony HDR-CX700VE a Canon HF M406. Standardem je totiž displej a to ve většině případů dotykový. Displeje jsou kvalitní, dobře se s nimi manipuluje a pyšní se ostrým obrazem i poměrně věrnými barvami. Některé však trpí sníženou čitelností za jasného slunečního světla. V takových situacích, a že jich při natáčení bude víc než dost, jsou věrné barvy a pěkný obraz k ničemu, protože si jich stejně příliš neužijete. U řady modelů vedl tento neduh ke snížení příslušného hodnocení, někdy až na »dostatečnou«

Jak testujeme
podrobný postup testu videokamer
naleznete na www.dtest.cz/kamery

Jak hodnotíme
grafická skladba celkového hodnocení
kvality videokamer

známku. Právě při natáčení za jasného slunce by přitom klasické hledáčky problém se zhoršenou čitelností řešily, nicméně pak by se ceny kamer jistě vyšplhaly poněkud výše.

Některé se rychle vybijí

Provozní doba videokamer je důležitá, není nic horšího, než když vám uprostřed natáčení významného okamžiku znenadání dojde baterie. A nutno říci, že doba chodu videokamer se výrazně liší.

Nejdéší provozní dobu nabízí model JVC GS-TD1, který s plně nabitými bateriemi natočí 162 minut záznamu. Už jen dva další modely – Sony HDR-CX700VE a Samsung HMX-H300 – si v této zkoušce vysloužily známku »dobře«. Jejich doba natáčení se pohybuje kolem 150 minut. Nejhůře si naopak vedla kamera JVC GZ-HM960, jejíž baterie se vybila už po hodině natáčení. Jen o několik minut déle vydržely další kamery s »nedostatečnou« známku. Část modelů naštestí umožňuje připojení baterií s větší kapacitou. Každopádně pořízení náhradních baterií v žádném případě neprohlopíte a u některých modelů to je téměř nutností.

Vnitřní paměť není pravidlem

Videokamery ukládají natočený materiál buď na vestavěný pevný disk, nebo flash paměť a všechny mají zdířku pro paměťové karty. Výhodou pevných disků je především vyšší kapacita, která pojme mnoho hodin záznamu i v nejvyšší možné kvalitě. Vzhledem k tomu, že pevné disky obsahují pohyblivé součástky, jsou však jimi osazené kamery náchylnější vůči silným nárazům. Flash paměť je už z principu vůči nárazům odolná. Řada videokamer ovšem žádnou vnitřní paměť nemá a záznam ukládá výhradně na paměťové karty. Jejich kapacita v posledních letech výrazně narostla, ovšem pozor, ty největší s největším úložným prostorem (označené SDXC) jsou na rozdíl od starších variant poměrně drahé.

Nejen video

Videokamery umí i obstojně fotit, ačkoliv je vhodnější brát funkci fotoaparátu spíše jako užitečný přírůstek. Ten, kdo to myslí s fotografováním vážněji, sáhne spíše po kvalitním fotoaparátu.

Narazíme také na modely s různými speciálními funkcemi. Sony HDR-CX700VE má v sobě integrovaný GPS modul, díky kterému lze video označit souřadnicemi místa, kde bylo pořízeno a zobrazit jeho polohu na vestavěné mapě. Užitečnou specialitou je v těle kamery Sony HDR-PJ10E zabudovaný malý projektor, který dává možnost promítat natočené záběry na zeď nebo jinou rovnou plochu.

Domácí video ve 3D?

Začalo to smrštit 3D filmů v kinech, nedlouho poté se objevily 3D televizory a nyní dorazila trojrozměrná vlna i do oblasti digitálních fotoaparátů a videokamer. Dvě testované kamery se možností pořizovat záznamy s 3D efektem chlubí, a tak jsme se této funkci v rámci rozšířeného testu podívali na zoubek. Kamery jsme připojili k 3D televizoru a testovací záběry sledovali s nasazenými 3D brýlemi.

Trojrozměrný efekt modelu JVC GS-TD1 na naše odborníky zapůsobil jako »velmi dobrý«. Kvalitě trojrozměrného efektu však odpovídá značně vysoká cena kamery. Videokamera je osazena dvěma vedle sebe umístěnými objektivy a obrazovými snímači, v 3D režimu tedy snímá obraz jako pár lidských očí. Pro každé oko je pořizován samostatný záznam, výsledný soubor proto zabere na paměťovém médiu dvojnásobek místa.

JVC GZ-HM960 má v kontrastu s GS-TD1 jen jeden objektiv a obrazový snímač, stojí také zhruba dvakrát méně. 3D efekt je vytvářen dodatečně v kameře pomocí konverze. Kamera v 3D režimu nepořizuje záznam odlišný od toho v běžném režimu a teprve v procesu převodu přiřazuje různým místům rozdílnou hloubku. Protože však nemá dva objektivy, neví přesně, které části obrazu jsou v jaké vzdálenosti a musí hádat. Někdy se jí to daří dobře, ale často se zdálo, jako by hloubku přiřazovala náhodně. Obraz působí nespojitě, nepřírodně a ve srovnání s GS-TD1 plošně a má jen malou hloubku.

Oba modely jsou vybaveny 3D displeji, které k dosažení plastického dojmu nepotřebují speciální brýle. Trojrozměrný obraz tak nejen vidíte při přehrávání záznamu v kameře, ale i při komponování záběru. Displeje jsou v tomto ohledu kvalitní, lepších výsledků však dosáhnete připojením videokamery ke kompatibilnímu 3D televizoru. Otázkou zůstává, jestli má 3D obraz šanci uchytit se ve sféře domácího videa, nebo zda jde jen o chvilkový výstřelek. Stejná otázka ostatně platí pro celou současnou 3D mánii.

	JVC GS-TD1	JVC GZ-HM960
Průměrná cena (Kč)	41 500	22 520
3D OBRAZ	VELMI DOBRĚ (1,2)	USPOKOJIVĚ (2,9)
Celková kvalita obrazu	●	⊖
3D displej / vybavení	● / ●	○ / ○
Formát záznamu	AVCHD, MP4	AVCHD
Přehrávání na PC	■	□
3D fotografie	■	■

■ DOBRÁ RADA

Nejlepší opalovací přípravky v testu patří mezi ty nejlevnější. Naopak mezi propadáky jsou výrobky nejdražší, prodávané v lékárnách a parfumeriích. Extrémní dvacetinásobný cenový rozdíl mezi přípravky privátních značek drogistických řetězců, které se řadí mezi vítěze testu, a »uspokojivým« krémem Lancaster (uspokojivě, 1000 Kč/100 ml), jenž není voděodolný (ač určený pro sportování), je zarážející. Mezi nejlepší přípravky patří **dm Sundance, mléko na opalování OF 20** (dobře, 36 Kč/100 ml), **Rossmann / Sun Ozon, mléko na opalování OF 20** (dobře, 50 Kč/100 ml), v lékárnách prodávaný **Ladival, normální až citlivá kůže, lotion OF 20** (dobře, 115 Kč/100 ml). Vyšší cenu, ale srovnatelnou kvalitu nabízí i **Nivea, neviditelný sprej na opalování OF 20** (dobře, 145 Kč/100 ml) a **Yves Rocher Protectyl Végétal, mléko na opalování OF 15** (dobře, 327 Kč/100 ml).

Jistota z drogerie

Pravidelný test opalovacích přípravků opět ukázal na nekvalitní až nebezpečné výrobky. Neuspěly některé výrobky z parfumerií a riziko se může skrývat i tam, kde byste jej možná nečekali – na pultech lékáren.

Letos jsme se zaměřili na opalovací přípravky určené pro dospělé a z nabídky jsme vybrali střední ochranu. Jedná se o přípravky vhodné pro průměrné české léto anebo k moři pro osoby s vyšším fototypem, tedy s pletí, která nemá výraznou tendenci ke spálení.

Ke zkouškám, bez nichž se objektivní test opalovacích přípravků neobejde, patří samozřejmě ověření deklarované ochrany před UVA a UVB zářením. UVB je tou složkou slunečního záření, která »opaluje«, tedy způsobuje pigmentaci kůže. Záření UVA ovšem představuje 98,7 procenta všeho ultrafialového záření, kte-

ré na zemi dopadá (podíl UVB a UVA se v průběhu dne mění). Jak UVA, tak UVB (a v praxi jde vždycky o mix) fungují jako rakovinotvorný faktor. Každé spálení si kůže »pamatuje« a každé je kapkou, která může vyústit v propuknutí nemoci. Proto je nanejvýš nutné, aby opalovací přípravky chránily jak před UVA, tak před UVB složkou slunečního záření.

Doporučení Evropské komise zavedlo značku UVA v kroužku, kterou mají být označeny opalovací přípravky splňující požadavky na správný poměr UVA a UVB ochrany. Dát si na výrobek kolečko výrobcům jde dobře, vyrobit opalovací přípravek tak, aby dostatečně chránil i před UVA zářením, je zjevně těžší. Přípravky Clarins a Eco Cosmetics požadavky na správný poměr UVA a UVB ochrany nesplňují a nemohly si tak z testu odnést jinou známku než »nedostatečně«.

Stejného »zacházení« se dostalo i v lékárnách prodávanému gelovému mléku Vichy. UVB ochrana byla hodnocena »ne-

dostatečně«, produkt místo slibované střední ochrany nabízí pouze nízkou ochranu a tak se při jeho použití můžete spálit. Spolu s testovaným sprejem Avène a mlékem Daylong je Vichy důkazem, že na kosmetiku z lékárny není větší spolehnutí než na jakoukoliv jinou a že fakt, že nám výrobek prodává magistr s bílým pláštěm, především zvyšuje vůli zákazníků vytáhnout z peněženky více peněz.

Nekoupat se!

Hříšníky, kteří se provinili relativně méně, ale stále se jedná o výrobky s klamavým označením, představují »uspokojivě« hodnocené opalovací přípravky. Všechny spojuje jeden problém – nedostatečná odolnost vůči vodě. Ta je přitom na všech těchto výrobcích deklarovaná.

Odolnost vůči vodě je klíčovou vlastností, kterou by měl splňovat každý přípravek na opalování. S koupáním se při slunění počítá. Jak je většině lidí dobře známo, sluneční paprsky působí i ve vodě a i zde je třeba se chránit. Ochranný faktor, tedy schopnost přípravků chránit před slunečními paprsky ve vodě klesá. Jak moc, můžete vidět v tabulce prostým srovnáním naměřeného ochranného faktoru a ochranného faktoru změřeného po testu odolnosti ve vodě. Ten probíhal

takzvanou sprchovou metodou, kdy se po zádech testujících natřených opalovacím přípravkem nechala stékat voda po dobu dvou minut a 21 sekund. Poté byl opětovně změřen ochranný faktor. Již po tak krátké době došlo u nejhoršího výrobku Lancaster k více než dvoutřetinovému úbytku poskytované ochrany. Ve vodě přitom trávíme mnohem více času.

I když příbalový leták přípravku Daylong je poměrně vyčerpávající a tvrdí, že mléko je extrémně odolné vůči mořské vodě (na tato tvrzení rovnou zapomeňte – mezi odolností vůči slané a sladké vodě není prakticky žádný rozdíl), chybí v něm zcela zásadní informace – nutnost opakované aplikace po pobytu ve vodě. Jak je zjevné z výše uvedeného, přípravek vystavený účinkům vody ztrácí svou ochrannou schopnost, nehledě na to, že se po návratu z vody zpravidla utřete. Spolu s názvem výrobku, jehož překlad znamená celodenní, a tvrzeními, která se vyskytují v některých reklamních materiálech, představuje Daylong výrobek, který nebezpečně svádí k tomu, aby zákazník uvěřil, že jím poskytovaná ochrana je dlouhodobá a že opakovaná aplikace nejen po koupání není nezbytně

nutná. Opak je pravdou a Daylong spolu s ostatními »uspokojivě« hodnocenými výrobky můžeme doporučit maximálně pro opalování se na balkoně nebo na louce.

Na slunci vydrží

Opalovací přípravky jsou vystavovány různým výkyvům teplot. Necháte-li je na pláži na sluníčku, měly by být dostatečně stabilní, aby vydržely krátkodobé i dlouhodobé působení vyšších (respektive nižších) teplot. Dobrou zprávou je, že jsme v tomto ohledu nezaznamenali žádné zásadní problémy; všechny testované výrobky jsou stabilní při dlouhodobém působení vyšších i nižších teplot a jejich obaly bez problémů vydrží i krátkodobé zahřátí na 60 °C.

S problémy se ovšem můžete setkat při aplikaci. Některé výrobky jako Garnier nebo Shiseido se při teplotě 40 °C roztěčou natolik, že vám snadno protečou mezi prsty nebo stečou tam, kde jste se s nimi vůbec mazat nechtěli. Hodnocení těchto vlastností, tzn. jak se přípravky »dostávají« ze svých obalů, naleznete v tabulce pod názvem »Odběr z obalu«.

Šest čajových lžiček

Správné dávkování je pro dosažení dostatečné ochrany velmi důležité. Ne náhodou hovoří Evropské doporučení (ruku v ruce s lékaři) o tom, že výrobci by měli v rámci pokynů pro používání varovat, že snížení doporučeného množství výrazně snižuje

ochranný účinek. V praxi se z toho ovšem stal kocourkov. Výrobci se totiž, až na několik čestných výjimek, neobtěžují sdělit spotřebitelům, jaké množství přípravku by měli používat. Zároveň, aby dostali části požadavků na správné označení, upo-

OPALOVACÍ PŘÍPRAVKY

	dm / Sundance	Ladival	Nivea	Rossmann / Sun Ozon	Yves Rocher	La Roche- Posay	Gamier	Avon
	Mléko na opalování OF 20	Normální až citlivá kůže, lotion OF 20	Neviditelný sprej na opalování OF 20	Mléko na opalování OF 20	Protectyl Végétal Mléko na opalování OF 15	Anthelios Sprej SPF 20	Ambre Solaire Opalovací mléko OF 20	Bezbarvý sprej na opalování SPF 20
Obsah (ml)	500/200	200	200	200	150	200	200	150
Cena (Kč)	180/100	230	290	100	490	490	200	270
Cena za 100 ml (Kč)	36/50	115	145	50	327	245	100	180
CELKOVÉ HODNOCENÍ	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,0)	DOBŘE (2,2)	DOBŘE (2,3)	DOBŘE (2,4)
UVB OCHRANA	dobře (2,5)	dobře (2,5)	dobře (2,4)	dobře (2,4)	dobře (2,2)	dobře (2,2)	dobře (2,5)	dobře (2,2)
UVA OCHRANA	dobře (2,1)	dobře (1,8)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,1)	dobře (2,1)	dobře (2,3)	dobře (2,4)
VODĚODOLNOST	dobře (2,0)	dobře (2,5)	dobře (2,5)	dobře (2,3)	dobře (2,2)	dobře (2,4)	dobře (2,3)	dobře (2,5)
HYDRATACE	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	dobře (2,0)	velmi dobře (1,0)	uspokojivě (3,0)
KOSMETICKÁ KVALITA	dobře (1,8)	dobře (1,9)	dobře (2,0)	dobře (1,7)	dobře (1,8)	dobře (2,1)	dobře (2,0)	dobře (2,5)
Vzhled / konzistence	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ○
Roztíratelnost / bílé skvrny	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
Lepivost / rychlost vstřebávání	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
Vůně / pocit po aplikaci	○ / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	○ / ●
Celkový dojem	●	●	●	●	●	●	●	○
ODBĚR Z OBALU ¹⁾	dobře (1,8)	dobře (2,3)	velmi dobře (1,4)	dobře (1,6)	uspokojivě (2,7)	dobře (2,1)	dostatečně (3,9)	dobře (1,9)
TEPELNÁ STABILITA	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)
TEPELNÁ ODOLNOST OBALU	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)
POKYNY K POUŽÍVÁNÍ	dobře (1,6)	dobře (1,6)	uspokojivě (2,8)	dobře (1,9)	uspokojivě (2,8)	uspokojivě (3,3)	dobře (2,5)	uspokojivě (2,8)
DEKLARACE	dobře (1,7)	velmi dobře (1,2)	dobře (1,8)	velmi dobře (1,4)	dobře (2,4)	dobře (2,1)	dobře (1,9)	dobře (2,2)
Druh přípravku	mléko	mléko	olej	mléko	mléko	mléko	mléko	olej
Aplikace	lahev	lahev	sprej	lahev	lahev	sprej	lahev	sprej
Typ emulze	olej ve vodě	olej ve vodě	olej s alkoholem	olej ve vodě	olej ve vodě	olej ve vodě	olej ve vodě	olej s alkoholem
Ochranný faktor: deklarovaný / změřený	20 / 20	20 / 19	20 / 24	20 / 25	15 / 29	20 / 35	20 / 21	20 / 34
Ochranný faktor ve vodě	17	10,2	14	17	20	21	15	18

zornují, že toto množství byste neměli snižovat. Nesmyslné tvrzení „Přípravek aplikujte v dostatečném množství. Snížení tohoto množství vede ke snížení ochrany.“ tak nalezneme na většině opalovacích přípravků. Doporučené množství pro prů-

měrného dospělého člověka je obecně 36 gramů na celé tělo, což odpovídá zhruba šesti čajovým lžičkám. Aplikace dostatečného množství může být problematická především u sprejů.

Zarážející je v této souvislosti také veli-

kost některých přípravků. Lavera, která i s obalem váží 70 gramů, tak při správné aplikaci vydrží maximálně na jeden den u vody – pokud budete aplikaci zodpovědně pravidelně opakovat. A to je, při její ceně, docela drahý špás. ■

Lavera	Lidl / Cien Sun	Astrid	Eau Thermale Avène	Daylong	Shiseido	Lancaster	Clarins	Vichy	Eco Cosmetics
Mléko na opalování neutral SPF 20	Opalovací voděodolné mléko OF 20	Mléko na opalování s beta karotenem OF 15	Spray protection 20	Ultra 25 Lipozomální locio	Sun Protection Lotion, SPF 15	Sun Sport SPF 20	Sun Care Cream, SPF 20	Osvěžující gelové mléko na tělo SPF 20	Ochranný sluneční krém SPF 15
50	250	400/200	200	200/100	150	75	200	150	75
200	120	200/130	440	560/330	690	750	400	390	270
400	48	50/65	220	280/330	460	1000	200	260	360
DOBŘE (2,4)	USPOKOJIVĚ (2,9)	USPOKOJIVĚ (3,1)	USPOKOJIVĚ (3,1)	USPOKOJIVĚ (3,3)	USPOKOJIVĚ (3,3)	USPOKOJIVĚ (3,4)	NEDOSTATEČNĚ (5,0)	NEDOSTATEČNĚ (5,0)	NEDOSTATEČNĚ (5,0)
dobře (2,2)	dobře (2,3)	dobře (1,9)	dobře (2,1)	dobře (2,4)	dobře (2,2)	dobře (2,4)	dobře (1,9)	nedostatečně (5,5)	dobře (2,3)
dobře (2,2)	dobře (2,1)	dobře (2,2)	dobře (2,0)	dobře (2,1)	dobře (2,0)	dobře (2,2)	nedostatečně (5,5)	dobře (2,0)	nedostatečně (5,5)
dobře (1,8)	nedostatečně (4,6)	nedostatečně (5,2)	nedostatečně (5,1)	nedostatečně (4,6)	nedostatečně (4,8)	nedostatečně (5,2)	nedostatečně (4,7)	dobře (2,5)	dobře (2,2)
velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	dobře (2,0)	velmi dobře (1,0)	dobře (2,0)	dobře (2,0)	uspokojivě (3,0)	uspokojivě (3,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)
dostatečně (3,6)	dobře (1,6)	dobře (1,8)	dobře (2,1)	dobře (2,1)	uspokojivě (2,8)	dobře (1,6)	dobře (2,0)	dobře (1,8)	uspokojivě (3,0)
⊙ / ⊖	⊙ / ●	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊖	⊙ / ●	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ○
⊖ / ⊖	⊙ / ⊙	⊙ / ●	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	● / ●	⊙ / ⊙	● / ●	○ / ○
○ / ⊖	● / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	● / ○	● / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ○
○ / ○	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	○ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙	⊙ / ⊙
⊖	⊙	⊙	⊙	○	⊙	⊙	⊙	⊙	○
uspokojivě (2,7)	uspokojivě (2,6)	uspokojivě (3,5)	dobře (2,2)	uspokojivě (2,9)	dostatečně (4,3)	dobře (1,9)	dobře (2,4)	dobře (2,4)	uspokojivě (2,7)
velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)
velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)	velmi dobře (1,0)
uspokojivě (2,8)	velmi dobře (1,3)	uspokojivě (2,8)	dostatečně (3,6)	uspokojivě (2,8)	dostatečně (4,5)	dostatečně (4,2)	dostatečně (4,5)	uspokojivě (3,3)	dostatečně (4,2)
uspokojivě (2,7)	dobře (1,6)	uspokojivě (2,6)	dobře (2,1)	dobře (1,7)	uspokojivě (2,9)	dobře (2,3)	dostatečně (3,7)	dobře (1,9)	dostatečně (3,7)
mléko	mléko	mléko	mléko	mléko	mléko	mléko	mléko	mléko	krém
tuba	lahev	lahev	sprej	lahev	lahev	tuba s dávkovačem	tuba	lahev	tuba
voda v oleji	olej ve vodě	olej ve vodě	olej ve vodě	olej ve vodě	voda v oleji	olej ve vodě	olej ve vodě	olej ve vodě	voda v oleji
20 / 34	20 / 30	15 / 39	20 / 43	25 / 28	15 / 29	20 / 26	20 / 52	20 / 15	15 / 24
31	16	9	11,3	15	13	6	24	8	17

¹⁾ Hůře hodnocené výrobky jsou při vyšších teplotách příliš tekuté.

Nezapomínejte

Kosmetické přípravky jsou pouze jedním z řady opatření na ochranu proti slunečnímu záření. Chránit se znamená činit i další preventivní kroky...

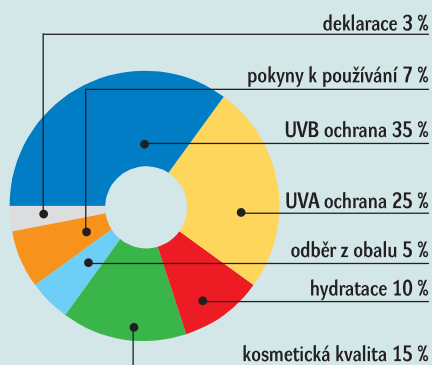
- Kojence a malé děti chraňte před pobytem na přímém slunci. Děti do jednoho roku nevystavujte sluníčku. Děti do tří let se mohou na slunci zdržovat jen krátkou chvíli, vždy chráněné kosmetickými přípravky, lehkým oblečením, kloboučkem a slunečními brýlemi.
- Nevystavujte se nadměrně slunci v době nejintenzivnějšího slunečního svitu, obvykle mezi 11. a 15. hodinou.
- Musíte-li se venku pohybovat při poledním slunci, chraňte se oděvem, pokrývkou hlavy a slunečními brýlemi. Byť budete oblečení, nezapomeňte použít kosmetický ochranný přípravek; textilie neposkytují stoprocentní ochranu, např. bavlna propouští cca 10 % ultrafialového záření.
- Nešetřete a používejte přípravky v dostatečném množství. Aby se dosáhlo ochrany uvedené v ochranném slunečním faktoru (OF), je potřeba nanést vrstvu přibližně odpovídající šesti čajovým lžičkám (36 g na tělo dospělé osoby).
- Má-li se po plavání, sprchování a utření ručníkem zachovat úroveň ochrany, je třeba stejné množství prostředku nanést znovu.
- Pamatujte si, že opakovaná aplikace neprodlužuje dobu pobytu na slunci.
- Pokožka po pobytu na slunci je vysušená. Večer po umytí použijte hydratační prostředky.

Jak testujeme

podrobný postup testu opalovacích přípravků naleznete na www.dtest.cz/opalovani

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení opalovacích přípravků

Měření ochranného faktoru se provádí na lidech. Vymezená plocha na zádech ošetřená opalovacím přípravkem je ozářena simulátorem slunečního záření a následně je měřena reakce pokožky.

Ekologické, ale nekvalitní

Do testu jsme zařadili i dva výrobky z řad přírodní kosmetiky – Lavera a Eco Cosmetics. „Biokosmetika“ se stává čím dál tím více populární a její prodeje stoupají. Problém řady podobných přípravků ovšem je, že se nedokážou konvenční kosmetice vyrovnat z hlediska účinku. Často je to tím, že v jejich složení nemohou být přítomny syntetické látky, jimž vděčíme za efekt, který od dané kosmetiky očekáváme.

U opalovacího přípravku jde především o filtry, které odstíní sluneční záření. U přírodních přípravků se často používá oxid titaničitý (alternativně oxid zinečnatý), což je přirozeně se vyskytující chemická sloučenina, která se mimo jiné využívá (zpravidla uměle vyrobená) jako účinný filtr proti UVA a UVB záření. Tyto dvě látky mají údajně menší vliv na podráždění pokožky u citlivých osob než jiné filtry. Nevýhodou těchto filtrů je jejich horší kosmetická kvalita; vytváří po aplikaci bílou vrstvu a účinnost jen v oblasti nízké nebo střední ochrany. Ani samotné použití správných sloučenin však nevypovídá o samotné

kvalitě výrobku. Krém Eco Cosmetics tak propadl v ochraně v UVA oblasti.

S přírodní kosmetikou souvisí i zákaz používání konzervantů. To s sebou přináší nutnost vyrovnat se s rizikem kontaminace výrobků bakteriemi jiným způsobem. Jednou ze spolehlivých cest je změnit typ emulze. Zatímco většina soudobé kosmetiky je založená na oleji rozptýleném v množství

vody, což má výhody především z hlediska kosmetických vlastností, ale vyžaduje použití konzervace, starší emulze voda v oleji (typicky „modrá“ Nivea nebo Indulona) nepotřebují konzervanty. Oba námi testované přírodní výrobky staví na emulzi voda v oleji.

Nevýhodou většiny emulzí voda v oleji, která je o to markantnější v případě přírodních opalovacích přípravků, jsou zhoršené kosmetické vlastnosti. Hutnější krémy se hůře roztírají, pomaleji vstřebávají, mohou více lepit a zanechávat bílé skvrny. To je nejvíce vidět na krému Lavera, který – ač dobře chrání a dobře hydratuje – byl testujícími, kteří hodnotili kosmetickou kvalitu přípravků, hodnocen vyloženě negativně.

Lákání na záruku

Televizi a periodika v poslední době plní reklamy s krásnými novými vozy, které kromě historicky asi nepřijatelnější ceny lákají často i na záruku přesahující zákonem stanovené povinné dva roky.

Smluvní záruka, která přesahuje záruku zákonnou, je již v režii prodejce (s omezeními, z nichž jedno zmiňujeme níže). Prodejce si může stanovit, na které díly či typy poruch se záruka nevztahuje, jak bude řešení vzniklých vad probíhat a jaké nároky při tom bude mít zákazník-spotřebitel. Zda je opravdu o co stát, či zda nejde jen o lákadlo osekané na kost tak, že v podstatě naplňuje znaky klamavé praktiky, jsme se rozhodli otestovat. Značky automobilů jsme vybírali na základě žebříčků jejich rozšířenosti, současných prodejních čísel (včetně přihlídnutí ke kategorii vozů vyšší třídy) a aktuálních reklamních kampaní.

Co má většina smluvních záruk společné? Především nepočítejte s tím, že by vám prodejce po dvou letech v případě i opakovaných vad umožnil výměnu za nový vůz či dokonce odstoupení od smlouvy. Tuto možnost prodejci ve svých podmínkách vylučují. Vzhledem k tomu, že mnoho prodejců zároveň vylučuje i nárok na slevu (jedinou možností je tedy oprava), ocitá se majitel vozu s neodstranitelnou či stále se opakující výrobní závadou indikující její zřejmou neopravitelnost v patové situaci.

Naopak kvitujeme, že si pro řešení oprav prodejci nevyhražují speciální lhůtu, uplatní se tedy maximálně zákonných 30 dnů. Většina prodejců se navíc zaručuje zajistit servis nejčastěji ve formě odtahu nepojízdného vozidla do nejbližšího smluvního servisu, v některých případech i zajištění např. nutného ubytování a dalších služeb. Stejně jako je tomu u zákonné záruky, se ani v režimu té smluvní nelze domáhat vad vzniklých v důsledku opotřebení vzniklého obvyklým užíváním věci.

Podmínky základních i prodloužených záruk se u jednotlivých značek automobilů poměrně liší, vyplátí se proto zvážit je již při výběru nového vozu. Nejčastěji automobilky poskytují základní záruku v rozsahu záruky platné ze zákona – tedy 24 měsíců. Některé tuto dobu zvedají na 3 roky (z našeho výběru Hyundai, Dacia, Toyota, Volkswagen Passat a Mazda). Naprostou výjimkou je v tomto ohledu Kia, která poskytuje sedmi-

letou záruku na nový vůz (s určitými výjimkami na některé součástky, které se rychle opotřebují). Za zvážení stojí i pětiletá záruka bez omezení kilometrů u některých modelů Hyundai a pětiletá záruka na modely Chevrolet.

Téměř všichni výrobci nabízejí možnost placeného prodloužení záruky. Většinou dávají na výběr z několika typů, kdy je záruka omezena jednak uplynutím určité doby, jednak najetím určitého množství kilometrů, a to většinou podle toho, co nastane dříve. Pouze Volkswagen poskytuje možnost prodloužené záruky i bez omezení najetých kilometrů, stejně tak je tomu i u již zmíněné pětileté záruky některých modelů Hyundai. Cena se pak odvíjí podle zvoleného typu prodloužené záruky a často také podle konkrétního modelu vozu.

Většina výrobců deklaruje rozsah prodloužené záruky jako velice podobný rozsahu zákonné záruky. Někteří ovšem o rozsahu prodloužené záruky zcela mlčí a odvolávají se na jednotlivé dealery značky – vždy je rozhodně třeba si případný rozsah prodloužené záruky ověřit ve smlouvě ještě před podpisem. Někdy bývají součástí prodloužené záruky i další služby, jako např. asistenční služba v případě poruchy vozu.

Otázkou je, co se se smluvní prodlouženou zárukou stane, pokud auto v jejím průběhu změní majitele. Záruku je samozřejmě vždy možné na nového majitele vozu převést i později smlouvou o postoupení práv vyplývajících ze záruky na automobil, nejlepší je ale myslet na postoupení již v samotné kupní smlouvě. Někteří výrobci prodlouženou záruku vozu uznávají novému majiteli bez dalšího (požadují např. pouze servisní knížku), jiní po novém majiteli pravděpodobně budou chtít právě smlouvu o postoupení práv z takové záruky. Na to je potřeba myslet, zejména když kupujete ojetý vůz, který jeho majitel prezentuje jako „v záruce“; můžete si tak ušetřit další zařizování do budoucna.

Při našem testu jsme se zaměřili také na soulad podmínek s nařízením Evropské komise č. 461/2010, o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemně shodě v odvětví motorových vozidel. Častou praxí prodejců – povinnost zákazníka podstupovat pravidelné garanční prohlídky vozu u autorizovaných partnerů prodejce a používat pouze tam namontované originální díly pod možností omezení či ztráty záruky, a to někdy dokonce i zákonně – toto k 1. červnu právě rok platné nařízení zakazuje. Zákazník tedy při dodržení předepsaných prohlídek (nyní tedy ne už nutné v servisu autorizovaném, ale libovolně), použití originálních či ekvivalentních dílů a dodržení stanovených odborných postupů o záruku (a to ani o tu prodlouženou) nepřijde, ani když auto svěří do rukou nezávislého servisu. To je velké zlepšení oproti dřívějšímu, neboť zejména předepsané pravidelné prohlídky v autorizovaném servisu se vzhledem k tomu, že je v naprosté většině případů hradil spotřebitel, prodražily natolik, že cena za prodlouženou záruku vedle toho byla poměrně zanedbatelnou položkou. Širší konkurence a svobodná volba zákazníka by měla vést ke snížení nákladů spojených s prodlouženou zárukou.

Prodejců, které tato omezení nerespektují, se v našem testu našlo dost – podívejte se do tabulky. Ustanovení smluvních podmínek, která nařízení odporují, považujeme za neplatná. ■

ZÁRUKY NA AUTA

ZNAČKA	základní záruka	záruka na lak	záruka na karosérii	další záruka
ŠKODA	2 roky	3 roky	10–12 let dle modelu vozu (s možností vyloučení plnění při nedodržení stanovených opravárenských postupů nebo použití jiných než originálních dílů)	
RENAULT	2 roky	3 roky	12 let s určitými omezeními a za podmínky pravidelných kontrol v autorizovaných servisech	
FORD	2 roky		6 nebo 12 let (podle modelu)	
VOLKSWAGEN	2 roky, 3 roky pro VW Passat	3 roky (u některých typů vozů též pouze 2letá)	12 let (u některých modelů vozů 6 nebo 8letá)	
KIA	7 let či 150 000 km (podle toho, který případ nastane dříve, po dobu prvních 3 let bez omezení kilometrů)	5 let / 150 000 km	7 až 10 let podle modelu auta	záruka na audio: 3 roky / 100 000 km, záruka na baterie: 2 roky bez omezení počtu km, záruka na náplň klimatizace, originální díly Kia a díly spotřebního charakteru: 2 roky bez omezení počtu km
HYUNDAI	3 roky; pro modely i10, i20, ix20, i30, i30cw, ix35, Santa Fe a ix55 pak komplexní záruka 5 let bez omezení najetých km	5 let	10 let	záruka na baterii a rychle opotřebitelné díly: 2 roky
DACIA	3 roky nebo 100 000 km (během prvních 2 let bez omezení km)			
TOYOTA	3 roky (nebo do 100 000 km, v průběhu prvních 2 let ale bez omezení) na mechanické části	3 roky	12 let (s výjimkami)	
CITROËN	2 roky			
AUDI	2 roky	3 roky	12 let	
BMW	2 roky	3 roky	12 let	
CHEVROLET	u modelů Spark, Aveo, Cruze, Orlando a Captiva je poskytována standardně 5letá záruka (nebo do ujetí 120 000 km)		6 let	
OPEL	2 roky			
SEAT	2 roky		12 let	
MAZDA	3 roky nebo do 100 000 najetých kilometrů (první 2 roky bez omezení)	3 roky	na vybrané modely (Mazda2, Mazda3, Mazda5, Mazda6, Mazda RX-8, Mazda MX-5 a Mazda CX-7) 12 let dlouhá záruka na nepropadání karosérie, na ostatní délka záruky 6 let	
PEUGEOT	2 roky			

možno přikoupit	za kolik	mohlo by vás zajímat
prodloužení na 4 roky nebo do max. 60/120 000 km v rámci nadstandardní výbavy	Liší se dle modelu, např. u modelu Octavia stojí prodloužení záruky na 4 roky nebo 60 000 km 5600 Kč, pro variantu se 120 000 km 11 100 Kč.	Prodloužená záruka se ve svém průběhu automaticky vztahuje i na nové majitele auta, stačí předložit pouze servisní knížku.
prodloužení na 4 nebo 5 let nebo do max. najetého počtu km (liší se dle modelu)	Liší se dle modelu, např. u modelu Renault Megane stojí na 4 roky nebo 80 000 km 9990 Kč, na 5 let nebo 100 000 km 14 990 Kč.	Využití smluvní záruky je podmíněno pravidelnými servisními prohlídkami v autorizovaných servisech . V zahraničí může zákazník uplatnit smluvní záruku podle stejných podmínek jako ve své vlastní zemi. Renault na svých www stránkách nesprávně informuje o délce záruky za placené opravy, do kterých ale kromě práce zahrnuje i výměnu vadných dílů za nové. Na tyto nové díly je záruka vždy ze zákona 24měsíční, nikoli dvanáctiměsíční, jak vyplývá ze zde poskytnuté informace.
prodloužení záruky až na 5 let nebo max. do najetí 200 000 km	Cena se pohybuje od 9000 Kč pro malé vozy s omezením 120 000 km, do 30 000 Kč pro 200 000 km u Forda Transit.	Práva z prodloužené záruky lze uplatnit u autorizovaných opravců Ford po celé Evropě.
prodloužení záruky na 4 roky a to buď současně do najetí „zakoupeného“ počtu km, nebo u některých modelů i bez omezení km	Např. u Volkswagen Passat za prodloužení na 4 roky (tedy o rok) bez omezení najetých km zaplatíte 14 000 Kč, u Volkswagen Golf za prodloužení na 4 roky (tedy o 2 roky) max. do 120 000 km zaplatíte 9000 Kč, bez omezení 13 000 Kč.	Možnost prodloužené záruky i bez omezení najetých kilometrů. Využití smluvní záruky je podmíněno pravidelnými servisními prohlídkami v autorizovaných servisech . Práva z prodloužené záruky lze uplatnit u partnerů po celé Evropě.
		Práva z prodloužené záruky lze uplatnit u partnerů po celé Evropě. Možnost sjednání prodloužené záruky i na starší vozidla.
		Součástí komplexní pětileté záruky u některých modelů je celoevropská využitelnost záruky i asistenční služba na území EU a bezplatné kondiční prohlídky každý rok po celou dobu trvání záruky.
prodloužení záruky až na 6 let nebo do najetí 100 000 km	Cena prodloužení na 5 let nebo 100 000 km 5490 Kč, na 6 let nebo 100 000 km 6990 Kč.	
prodloužení záruky na 5 let nebo do najetí 160 000 km	Ceny se liší podle jednotlivých modelů, např. u modelu Toyota Auris prodloužení záruky vyjde na 7490 Kč, u Toyoty Avensis vyjde na 14 990 Kč.	V ceně prodloužené záruky jsou asistenční služby po celou dobu trvání záruky.
prodloužení záruky na 3, 4 nebo 5 let do najetí 30 000 až 150 000 km, a to i u vozů mladších 2 let		Prodloužená záruka včetně asistenční služby s platností po celé Evropě.
prodloužení záruky na 3, 4 a 5 let (do najetí 90 000, 120 000, 150 000 km)	Liší se podle modelu, např. prodloužená záruka v max. výměře pro model A3 vychází na 21 406 Kč.	Prodloužená záruka se ve svém průběhu automaticky vztahuje i na nové majitele auta. Využití smluvní záruky je podmíněno pravidelnými prohlídkami v servisech smluvních partnerů a používáním originálních autodílů .
V rámci balíčku BMW Service Inclusive: po dobu 5 let nebo do 100 000 km bezplatně údržbu vozu (motorový olej a filtr, vzduchový filtr, mikrofiltr, palivové filtry, svíčky, brzdová kapalina, servisní kontrola). U nového vozu či mladšího 2 let lze sjednat prodloužení až na 5 let nebo do 120 000 km.		
		Od okamžiku registrace nového vozu poskytována po dobu 36 měsíců služba Chevrolet Euroservice (zahrnuje: silniční pomoc, odtažení, pronájem vozu, doprava dále nebo domů, ubytování v hotelu, vyzvednutí auta, odeslání náhradních dílů, vyřizování v bance).
prodloužení záruky na 6 let nebo do najetí 80 000 nebo 120 000 km	Ceny se liší podle jednotlivých modelů, např. Opel Astra se zárukou na 6 let do najetí 80 000 km vyjde na 5482 Kč.	V rámci prodloužené záruky je uhrazena pouze část vynaložených nákladů – např. u levnějšího typu záruky (na 6 let do najetí 80 000 km) se hradí pouze 50 % nákladů na materiál, náklady na práci se hradí ze 100 %, ale max. vše do částky 25 000 Kč. Práva z prodloužené záruky lze uplatnit u partnerů po celé Evropě.
prodloužení záruky po dobu 3, příp. 4 let od zakoupení vozidla nebo do dosažení limitu 120 000 km najetých kilometrů	Ceny se liší podle modelů, např. Leon s prodlouženou zárukou na 3 roky do 120 000 najetých km vyjde na 9200 Kč, za záruku na 4 roky a omezenou stejným počtem kilometrů zaplatíte 20 900 Kč.	
Optiway Garance prodloužení záruky až na 4 či 5 let s omezením 150 000 km	Cena se liší dle jednotlivých modelů od 4701 Kč za 12 dodatečných měsíců u Mazdy2 po 29 893 Kč za 24 měsíců u Mazdy RX-8.	Záruku je možno zakoupit k automobilům novým či mladším tří let s méně než 60 000 najetými km. Asistenční služba Mazda je bezplatnou součástí komplexní záruky Mazda. Působí ve více než 40 evropských zemích.
prodloužení záruky v průběhu prvních 18 měsíců a do 40 000 ujetých km a do na dobu 36 až 60 měsíců nebo 60 000 až 140 000 ujetých km (po 40 000 km)		Součástí prodloužené záruky je asistenční služba (oprava nebo odtah nepojízdného vozidla do autorizovaného servisu Peugeot), zapůjčení náhradního vozidla (až na 4 pracovní dny), ubytování na místě v případě nepojízdnosti vozu, repatriace nebo pokračování v cestě vlakem nebo letadlem.

Opravdu se pod víčkem jogurtů skrývají všechny ty zázračné vlastnosti, o kterých nás přesvědčují reklamy? Tvrzení výrobců prověřuje Evropský úřad pro bezpečnost potravin.

Věřili byste tomu, že hovínka plně kojených nemluvnat mohou mít příznivý účinek na lidské zdraví? Zbystřit pozornost by teď měli hlavně lidé, kteří si kupují zakysané mléčné výrobky s bifidokulturou. Bakterii *Bifidobacterium animalis subs. lactis* objevil francouzský lékař Henry Tissier ve stolici svého vlastního sotva narozeného dítěte a začal ji používat k léčbě průjmů nemocných novorozenců. Název vidlicovitě rozdvojené bakterie ve tvaru Y nebo V je odvozen ze slov bi fidus neboli dvě ramena. Od Tissierova objevu uplynulo 111 let, ale potomci

Můj přítel bacil

jím izolované bakterie jsou stále uchovávány v různých bankách mikroorganismů.

S příchodem nových léků upadly tyto bakterie načas v zapomenutí. Ale nakonec se probraly k novému životu, už nikoli jako léčivo, nýbrž jako surovina s potravinářským využitím. Pod různými obchodními názvy je připravují a množí různé firmy a prodávají je mlékárnám, které jimi vylepšují zakysané výrobky, například jogurty. Není bez zajímavosti, že za obchodním označením Bifidus ActiRegularis, které lze číst na obalu kysaného mléčného výrobku Activia od Danone, je určitý kmen oné Tissierem objevené bifidobakterie. Dánská společnost Christian Jensen bifidobakterii mlékárnám prodává pod komerčním názvem BB 12.

Bifidobakterie jsou pozoruhodné tím, že osidlují střeva a mění v nich složení mikroflóry. Tím se liší od klasických jogurtů, jejichž bakterie se rozkládají už v žaludku, takže se živé do střev nedostanou. Dodejme, že obdobné vlastnosti jako u bifidobakterií byly postupně objeveny také u dalších mikroorganismů a výrobci je na obalech výrobků souhrnně označují jako probiotika. Název evokuje protipól antibiotik. Zatímco antibiotika bakterie ničí, probiotika jsou založena na bakteriální aktivitě.

Účinek probiotik je však dočasný. Pokud se s potravou stále nedoplňují, ze střeva vymizí. Na tom výrobci zakládají svou marketingovou taktiku, když upozorňují, že jejich výrobky je nutno konzumovat pravidelně, aby tělo dostalo svou kýženou porci přátelských bakterií. Zdálo by se tedy, že kdo chce být opravdu zdravý, tomu obyčejný jogurt už nestačí. Jenomže Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) to vidí jinak. Kdo prohlašuje, že jeho potravina obsahuje složku, která ji ve srovnání s obdobnou potravinou činí hodnotnější, musí toto reklamní tvrzení před úřadem dokázat. Samotný

fakt, že určité druhy bakterií přecházejí spolu s potravinou až do střev, totiž nemusí sám o sobě ještě nic pozitivního znamenat. Deklarované příznivé účinky probiotik se podle úřadu EFSA zatím nepodařilo prokázat žádnému z výrobců.

EFSA žádá důkazy

Výživová a zdravotní tvrzení, která potravináři používají k propagování svých výrobků, byla až do roku 2006 zcela liberální, jinak řečeno, každý si mohl na obaly psát, co chtěl. Tehdy Evropská komise vydala nařízení, že takováto argumentace musí být vědecky doložena, anebo z potravin a reklam zmizet. Firmy dostaly čas až do roku 2008, aby svoje žádosti předložily k posouzení již zmíněnému Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin. Ve stanovené době přišlo úřadu EFSA přes 44 tisíc žádostí.

„Kdokoli si mohl požádat o schválení čehokoli a podle toho to také vypadalo. Většinu z došlých žádostí EFSA označila za snůšku babských tlachů a rovnou je zamítla,“ uvedl MUDr. Jan Vavrečka, který se zabývá evropským podnikovým právem a přednáší tuto problematiku na Vysoké škole ekonomické v Praze. Zbylých 4500 žádostí EFSA po-

Z dosud zveřejněných rozhodnutí EFSA, který sídlí v italské Parmě a podléhá přímo Evropské komisi v Bruselu, vyplývá, že posuzovaná probiotika nejen že neposilují imunitu, ale také nezabraňují průjmům a dokonce ani neregulují zažívání. Lékařské studie, předložené výrobcí, označila EFSA za neprůkazné (viz tabulka).

Co EFSA zamítla, už by se na potravinách nemělo objevovat. Termín podle Ministerstva zemědělství ČR vypršel 19. ledna 2010, odkdy lze používat pouze schválená tvrzení. Lékař Jan Vavrečka se domnívá, že zákaz platí už čtyři roky, od ledna 2008, kdy skončilo podávání žádostí o schválení výživových tvrzení. I ti, o jejichž žádostech dosud nebylo rozhodnuto, by je neměli uvádět, protože přechodné období dávno vypršelo. Zcela jinak na to pohlíží Michal Němec z Českomoravského mlékárenského svazu. Má za to, že dokud EFSA nevydá definitivní seznam schválených tvrzení, bylo by pro firmy předčasné ze svých pozic ustupovat.

„Kdyby potravinářská inspekce využila svého práva a začala tvrzení firem kontrolovat, mohlo by to mít pro potravinářský průmysl vražedné důsledky,“ soudí lékař Vavrečka. Jako příklad toho, co by se nemělo, uvádí televizní reklamu, kde se vedle mléky běžícího sportovce objevuje věta „Miluj své srdce“ a obrázek rostlinného tuku. Podle něj je to typický příklad, kdy potravináři připisují svým výrobkům vlastnosti léčiv, ačkoli neprošli schvalovací procedurou.

Klasika nestárne

EFSA naopak rehabilitovala klasické jogurty s tím, že pomáhají lidem s porucha-

mi trávení laktózy laktózu lépe trávit. Aby však měl jogurt tyto účinky, musí podle doporučení evropských strážců bezpečnosti potravin být v každém jeho gramu nejméně sto milionů mikroorganismů dvou různých bakterií mléčného kysání. Jsou to *Streptococcus salivarius* subsp. *thermophilus* a *Lactobacillus delbrueckii* subsp. *bulgaricus*. Česká vyhláška o mléku a mléčných výrobcích vyžaduje, aby jich v každém gramu jogurtu bylo desetkrát méně, tedy deset milionů.

Historie obou jogurtových bakterií je spojena se jménem ředitele Pasteurova ústavu v Paříži Ilji Mečnikova, který za jejich objev dostal v roce 1908 Nobelovu cenu. Šárka Horáčková z Ústavu technologie mléka a tuků Vysoké školy chemickotechnologické v Praze říká, že vědec ruského původu si je přivezl z cest po Bulharsku a Kavkazu, kde se snažil přijít na kloub dlouhověkosti tamních horalů. Předpokládal, že to souvisí s konzumací kvašených mléčných produktů. Jogurt se stal nesmírně populárním. Prvotní nadšení ochladlo počátkem dvacátých let minulého století, když se zjistilo, že obě zmíněné bakterie neprocházejí celým trávicím traktem a rozkládají se v žaludku.

Ale po čase se jogurt zase dočkal své renesance, a jak Šárka Horáčková ujistila, dodnes se vyrábí s použitím stejných bakterií jako v dobách Mečnikova. Změna je pouze v tom, že jogurt nemusí zrát pouze ve sklenicích, jako tomu bylo dříve. Mléko, očkované kulturou, dnes většinou zraje v obřích tancích, což umožňuje při dal-

stupně zkoumá. Zatím vydala stanovisko k necelým dvěma tisícům žádostí. Definitivní seznam všech rozhodnutí měl být hotov loni, vzhledem k obtížnosti zkoumání se však očekává až letos, ale ani to není jisté.

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) dosud vydal několik stanovisek k zdravotním tvrzením týkajícím se vlivu mikroorganismů na funkci střev, případně na imunitu. Výsledky hodnocení jsou uvedeny v tabulce. (pramen tabulek: ICBP, MZe ČR)

Mikroorganismus	Tvrzení zdravotního prospěchu	Stanovisko EFSA
<i>Lactobacillus plantarum</i> 299 (DSM 6595, 67B)	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus fermentum</i> CECT5716	zajištění obrany horního dýchacího traktu udržováním imunitní obrany	negativní
<i>Lactobacillus reuteri</i> ATCC 55730	přirozená obrana	negativní
Směs kmenů <i>Lactobacillus gasseri</i> CECT5714 a <i>Lactobacillus coryniformis</i> CECT571	přirozená obrana / imunitní systém	negativní
<i>Lactobacillus rhamnosus</i> LB21 NCIMB 40564	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů, správné trávení a snížení streptokoků mutant v ústní dutině	negativní
<i>Lactobacillus plantarum</i> 299v (DSM 9843)	imunitní systém	negativní
<i>Lactobacillus plantarum</i> BFE 1685	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus johnsonii</i> BFE 6128	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Bifidobacterium animalis</i> Lafti B94 (CBS118.529)	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus casei</i> F19 (LMG P-17806)	fungování tlustého střeva	negativní
<i>Lactobacillus paracasei</i> 8700:2 (DSM 13434, 240HI)	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus rhamnosus</i> HN001 (AGAL NM97/09514)	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus plantarum</i> 299 (DSM 6595, 67B)	imunitní systém	negativní
<i>Lactobacillus gasseri</i> CECT5714 a <i>Lactobacillus coryniformis</i> CECT5711	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů a zlepšení průchodu střev	negativní
<i>Lactobacillus plantarum</i> 299v (DSM 9843)	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní
<i>Lactobacillus reuteri</i> ATCC 55730	snižování potenciálně patogenních střevních mikroorganismů	negativní

ším zpracování docílit krémovitou konzistenci. Přesto lze i dnes koupit jogurt, který zraje přímo v nádobce, ve které se prodává. Různě se také mění poměr dvou bakterií, které dělají jogurt kyslejší nebo sladší.

Kdo chce koupit jogurt, ve kterém nebude žádný škrob nebo želatina, tak si koupí bílý jogurt bez příchuti. Ten se totiž smí vyrábět skutečně jen z mléka a bakterií bez dalších zahušťovadel, která se do některých jogurtů přidávají místo tuku. Škrob je daň za pocit, že si pochutnáme a neztloustneme. Lidé z mlékárenské branže považují za nejlepší jogurt, který má tzv. přirozenou tučnost mléka, to znamená 3,5 procenta.

Jogurt je jedna z mála mléčných potravin, jejichž spotřeba u nás roste od roku roste. Ročně jich každý z nás sní takřka 19 kilogramů, zatímco v roce 1989 to bylo asi pět kilogramů, jak vyplývá ze statistiky Ministerstva zemědělství. Milovníci jogurtů jsou z pohledu mlékáren perspektivní rozšiřující se cílová skupina. Výrobci se rozhodli dodat do jogurtu nové bakterie, ale nepodařilo se jim dokázat, že by se tím stal lepší. Jisté je, že EFSA probiotika nezakázala, ale zatrhla dryčnickou reklamní kampaň s nimi spojenou.

Rozumy přicházejí z Moskvy

Dozvuky onoho zákazu se šíří po internetu v obdobně překroucené formě, jaká byla shledána u propagačních sloganů. V článku Nebezpečný moderní jogurt, který se objevil na různých českých webech a odvolává se na server Medpulse, se píše, že jogurty jsou zcela neprospěšné. A že podle výzkumu Evropského střediska pro potravinovou bezpečnost nemají jogurty žádný pozitivní vliv na imunitní systém. Článek se podrobněji rozepisuje o mnoha případech, kdy byli v Moskvě hospitalizováni lidé vedoucí zdravý způsob života, ale v nemocnici jim zjistili pankreatolýzu a jiná nebezpečná onemocnění. Po dotazu na jejich jídelníček řekli, že konzumovali jogurtové nápoje Danone jako Actimel a další. Když takové jogurty kupujete, jen

Přečetli jsme na obalech

V průběhu května 2011 jsme koupili různé zakysané mléčné výrobky, na kterých bylo uvedeno, že obsahují probiotika. Výrobky různých výrobců měly společné to, že na obalu deklarovaly přítomnost speciálních bakterií či jejich jedinečnou kombinaci. Níže uvedené slogany jsou ukázkou toho, jaká tvrzení umísťují výrobci na obalu potravin, aby si vybojovali přízeň kupujících. Našli jsme mezi nimi i úřadem EFSA neschválená tvrzení o pozitivním vlivu přítomných mikroorganismů na lidské zdraví. V jednom případě jsme objevili i výrobcem doporučenou konkrétní dávku pro denní konzumaci, která má pomáhat udržet zažívání v rovnováze.

Acidofilo, Meggle, SR

Acidofilo pomáhá udržet vaše zažívání v rovnováze!

Lactobacillus acidophilus, která pozitivně ovlivňuje váš organismus.

Acidofilo v rámci pestré a vyvážené stravy a zdravého životního stylu pomáhá udržet vaše zažívání v rovnováze při denní konzumaci již 225 g.

Activia jahoda, Danone

Při každodenní konzumaci v rámci vyvážené stravy a zdravého životního stylu.

Unikátní Bifidus ActiRegularis.

Actimel jahodový, Danone, Polsko

Dobrý začátek každého dne.

Selský jogurt, pražené cereálie

s probiotickou kulturou BIFI, Hollandia, ČR

Pravidelná konzumace jogurtů s přídatkem probiotických kultur příznivě ovlivňuje složení střevní mikroflóry.

Bobík, PROBIO kultura, vanilkový, Bohušovická mlékárna, ČR

Nejedná se o produkt ekologického zemědělství (uvedeno nezřetelným písmem pod nápadně vytištěným nápisem PROBIO – pozn. redakce).

Aktivní Bifido.

Probiotika jsou živé bifidobakterie, které posilují prospěšnou střevní mikroflóru. Prebiotika (např. vláknina inulin) jsou potravou pro živé bakterie a napomáhají jejich optimalizaci a rozvoji. Spojení probiotik a prebiotik přináší synbiotický efekt, který účinně potlačuje množení a aktivitu škodlivých bakterií, a tím posiluje imunitu organismu.

Florian Active, hruška–hřebíček plus tři probiotické kultury, Olma, ČR

Jedinečná kombinace tří kmenů probiotických kultur.

3 probiotické kultury – Bifidobacterium sp., Lactobacillus acidophilus a Lactobacillus rhamnosus.

Florian Active bílý, vápník plus probiotická kultura, Olma ČR

Nápis „Žiju aktivně“ pod fotografií tenisty Tomáše Berdycha s faksimilí jeho podpisu. Jedinečná kombinace.

Firma Danone podala žádost o schválení těchto zdravotních tvrzení (použité údaje jsou z veřejně přístupných zdrojů EFSA).

Žadatel	Tvrzení zdravotního prospěchu	Stanovisko EFSA
Danone Produits Frais France podáno: Francie	Fermentovaný mléčný nápoj Actimel® obsahující <i>Lactobacillus casei</i> (Lc) DN-114 001 a snížení přítomnosti toxinů <i>Clostridium difficile</i> ve střevech, což snižuje výskyt akutního průjmů	nedostatečný důkaz publikováno: 8. 12. 2010
Danone Baby Nutrition podáno: Nizozemí	Immunofortis® a posílení imunitního systému dětí	nedostatečný důkaz
Danone France podáno: Francie	Danacol® a snižování cholesterolu v krvi	Vědeckému důkazu odpovídá text: „Ukázalo se, že fytoosteroly snižují krevní cholesterol. Vysoký krevní cholesterol je rizikový faktor vývoje koronárního onemocnění srdce.“
Danone S.A. Podáno: Španělsko	Čerstvý sýr (dairy fresh cheese) a růst kostí	Vědeckému důkazu odpovídá text: „Vápník je potřebný pro normální růst a vývoj kostí u dětí.“ „Vitamin D je potřebný pro normální růst a vývoj kostí u dětí.“

O schválení zdravotního tvrzení týkajícího se probiotických mikroorganismů požádaly i jiné firmy s následujícím výsledkem.

Žadatel	Tvrzení zdravotního prospěchu	Stanovisko EFSA
Yakult Europe B.V. Podáno: Nizozemí	<i>Lactobacillus casei</i> kmen Shirota a udržení obrany horního respiračního traktu proti patogenům zajišťováním imunitní obrany	neprokázalo se
Synbiotec S.r.l. Podáno: Itálie	Synbio, spojení <i>Lactobacillus rhamnosus</i> IMC 501® a <i>Lactobacillus paracasei</i> IMC 502® a udržení a zlepšení pohody střev	neprokázalo se
Probi AB Podáno: Švédsko	<i>Lactobacillus plantarum</i> 299v (DSM 9843) a lepší absorpce železa	neprokázalo se
Valio Ltd. Podáno: Finsko	LGG® MAX a zmírňování gastro-intestinálních obtíží * LGG® MAX je směs čtyř probiotických mikroorganismů: <i>Lactobacillus rhamnosus</i> GG (LGG®, ATCC 53103), <i>L. rhamnosus</i> Lc705 (DSM 7061), <i>Propionibacterium freudenreichii</i> subsp. <i>shermanii</i> JS (DSM 7067) a <i>Bifidobacterium animalis</i> subsp. <i>lactis</i> Bb12 (DSM 15954) nebo <i>Bifidobacterium breve</i> 99 (DSM 13692)	neprokázalo se

vyhazujete peníze a ničíte si zdraví, uzavírá článek, převzatý z Medpulsu.

Není nad to se přiblížit co nejbližší ke zdroji informací, které vyvolaly nekritický i kritický ohlas čtenářů včetně lékařů, Společnosti pro výživu, Státní veterinární

správy i samotné firmy Danone. Nedalo nám ani moc práce zjistit, že Medpulse je zdravotní a výživovou rubrikou ruského deníku Pravda. V něm původně vyšel v ruštině krátký a vcelku nezávadný článek, který se asi za dvě hodiny na to obje-

vil v anglickém vydání deníku, ovšem rozšířený o ta nejdívočejší tvrzení. Nejměrnější z nich bylo to, že moderní jogurt je pouhou atrapou toho, co před několika tisíci lety vymysleli v Bulharsku. Není nad tradiční ruský kefir, před kterým se všechny zahraniční moderní jogurty mohou schovat, zní závěr redaktora ruské Pravdy Dmitrije Sudakova.

Původní krátká verze článku v ruštině uvedla, že Evropský úřad pro bezpečnost potravin prozkoumal takřka tisíc vzorků výrobků různých společností, vyrábějících jogurty. Ty ve většině případů neměly žádný zázračný terapeutický efekt a o zvýšení imunity se nedalo vůbec mluvit. Jiné společnosti, jejichž produkce šťastnou náhodou unikla hodnocení, stále pění spotřebitelům starou písničku. Nicméně prozíravější výrobci pro jistotu odvolali své žádosti o potvrzení prospěšných vlastností jogurtů.

Tak či tak, krátká verze v původním ruském znění v podstatě odrážela realitu. Zázračné účinky probiotických jogurtů na lidskou imunitu se výrobcům zatím skutečně nepodařilo prokázat. EFSA loni v prosinci například odmítla tvrzení Danone, že její jogurtový nápoj Actimel účinně bojuje proti průjmům. Firma už předtím stáhla žádost o souhlas pro dvě tvrzení – že Actimel posiluje imunitní systém a jogurtový výrobek Activia podporuje trávení.

Má ale cenu probiotika zatracovat? Šárka Horáčková z pražské VŠCHT nevidí jejich budoucnost tak černě. Jenom je třeba tyto mikroorganismy podrobněji prozkoumat. Vědci o nich dosud vědí málo. Ač od objevu v úvodu zmíněné bakterie bifidus z kojenecké stolice uplynulo více než století, stále není jasné, zda se s ní dítě už narodí, nebo do jeho organismu přechází až sáním mateřského mléka, případně průchodem porodními cestami. Obdobné vlastnosti má bakterie stejného rodu, izolovaná z gastrointestinálního traktu včel a čmeláků. Jiný mikroorganismus s probiotickými účinky je příbuzný s pekařskými kvasnicemi a vědci ho izolovali z plodů východoasijských švestek.

● Alice Olbrichová

Po čokoládě děti rostou

Některá zamítnutá tvrzení potravinářských firem byla tak kuriózní, až jsou úsměvná. Co byste například řekli tomu, že čokoláda pomáhá dětem lépe růst? Děti by takové dobrozdání na obalu čokolády nepochybně uvítaly, ale EFSA se postavila proti. Výrobci známé Kinder Chocolate se totiž nepodařilo dostatečně vědecky obhájit souvislost mezi konzumací čokolády, plněné sušeným mlékem, a růstem dětí a mladých lidí, ačkoli každá porce sladké pochoutky obsahovala 40 miligramů vápníku. Skutečnou perlou byla žádost dvou německých autorů o schválení výroku, že pravidelné pití značného množství vody zabraňuje dehydrataci a s tím souvisejícího snížení výkonnosti, který ale Evropský úřad pro bezpečnost potravin zamítl. EFSA sice uznal, že ztráta nebo

snížený obsah vody může vést k onemocnění, ale rozhodl, že nejsou splněny předpoklady pro použití tvrzení o snížení zdravotního rizika. Posilou pro srdce a bičem na cholesterol se měly stát tabletky z pecek grapefruitu. Extrakt z brusinek spolu s D-manosou představovaly hlavní aktivní ingredienci potravinového doplňku Uroval proti rozvoji infekce močových cest. Posilu dětské paměti sliboval přípravek Eye q s unikátní kombinací mnoha patentovaných složek s přidavkem omega 3 mastných kyselin. Jiný složitý přípravek o mnoha zkratkách chemických vzorců měl zaručeně pomoci dětem ve snazším učení, další zase zaručit zdravou funkci mozku či přímo podporovat mentální rozvoj. To už raději tu čokoládu...

Pramen: EFSA Journal

Bezpečné investování

Investování se v dnešních dnech podobá spíše hazardní hře. Nikdo neví, zda zítra trhy porostou, nebo zda je čeká další propad. Kam tedy vložit peníze?

Startujeme třídílný seriál, který se bude zabývat tím, jak efektivně a přitom bezpečně zhodnotit finanční prostředky. V jednotlivých dílech se budeme zabývat nejkonzervativnějšími způsoby investování, které zaručují vysokou bezpečnost vložených prostředků, ale na druhou stranu je příliš nezhodnotí. Mezi ně patří investice do spořicíh účtů, termínových vkladů a peněžních podílových fondů.

Co to je spořicí účet?

Spořicí účet je bankovní produkt, který v sobě skrývá výhody běžného účtu a termínovaného vkladu. Peníze vložené do spořicího účtu jsou likvidnější než u termínovaného vkladu a zhodnocují se vyšším úrokem, než nabízí běžný účet. Poskytovaná úroková sazba je pohyblivá, tzn. kdykoli se může jednostranně změnit.

O tom, jaký úrok budete inkasovat, rozhodují dva faktory: výše vkladu a doba, na kterou peníze do banky vložíte.

V některých případech je doba vkladu přesně stanovena, např. 6, 12 nebo 24 měsíců. Jestliže peníze vyberete před touto dobou, budete platit sankce. Tyto spořicí účty se pak podobají termínovaným vkladům. V našem seriálu se zabýváme jen spořicími účty bez výpovědní lhůty.

Obecně platí pravidlo: čím delší doba investice a čím vyšší vložená částka, tím je vyšší připisovaný úrok.

Jaký je rozdíl mezi spořicími účty a termínovým vkladem?

Terminologie u různých finančních institucí je značně nejednotná. Nicméně hlavním rozdílem je, že termínové vklady jsou zakládány na dobu určitou a mají stanovenou fixní částku vkladu po celé období spoření. Spořicí účty jsou oproti tomu zakládány na dobu neurčitou a vloženou částku můžete dle libosti navyšovat či snižovat.

Zákonné výhody a nevýhody

Peníze na spořicími účty se zhodnocují díky připisovanému úroku. Bohužel tyto úroky podléhají patnáctiprocentnímu zdanění. Tak se například tříprocentní úrok rázem změní na necelých 2,6 %.

Nespornou výhodou zákonných opatření je pojištění vkladů. Od 31. prosince 2010 jsou na 100 % pojištěny veškeré vklady českých bank do výše 100 000 eur čili asi 2,4 milionu Kč. Toto se vztahuje i na vklady v družstevních záložnách. V případě, že by došlo k platební neschopnosti, částka bude z Fondu pojištění vkladů vyplacena do 20 pracovních dnů.

Pojištěné jsou samozřejmě i vklady u bank zahraničních, které jsou pojištěny v zemi, kde mají svoji centrálu. Výše

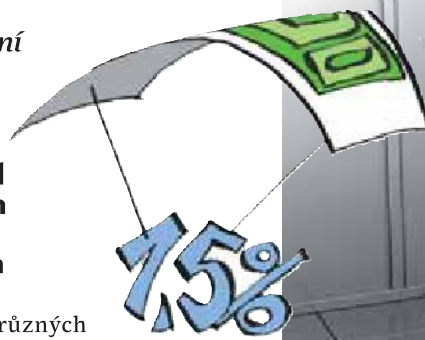
pojištění se v těchto případech může lišit od českého modelu.

Družstevní záložny – nejlepší varianta?

Jak je patrné z naší tabulky, nejvyšší úrok poskytuje družstevní záložna Metropolitní spořitelni družstvo (MSD). Zajímavostí je, že průměrné zhodnocení všech spořicíh účtů u družstevních záložen je vyšší než u bank. Jak je možné, že družstevní záložny poskytují celkově vyšší úročení než klasické banky?

Existuje proto několik možných vysvětlení. První vychází ze samotné podstaty družstevních záložen. Aby se investor mohl stát klientem družstevní záložny, musí být automaticky i jejím členem. To je ostatně hlavní rozdíl, kterým se družstevní záložna odlišuje od banky, kde klienti nemusí být jejími akcionáři. Hlavním cílem družstevní záložny je dosažení zisku jejích členů, kteří mají ostatně vliv i na podnikání.

Další důvod je možné hledat v historických souvislostech. Kampeličky, jak se někdy družstevní záložny nazývají, pro-

SPORČICÍ ÚČTY

Poskytovatel	Metropolitní spořitelni družstvo	UNIBON – spořitelni a úvěrní družstvo	Waldviertler Sparkasse von 1842 AG WSPK	AXA Bank Europe, organizační složka	Wüstenrot hypoteční banka a. s.	ING Bank N. V.	LBBW Bank CZ, a. s.	Poštovní spořitelna
Název produktu	Spořicí konto	Spořicí účet	Spořicí účet bez výpovědní lhůty	Spořicí účet od Axa Bank	Spořicí účet	Ing konto	Spořicí účet v CZK	Era červené konto
Úrok	2,80 %	2,20 %	2,00 % ³⁾	1,85 %	1,80 % ³⁾	1,75 %	1,75 %	1,70 %
Poplatky (založení, vedení, zrušení)	100 Kč ¹⁾	500 Kč ²⁾	20 Kč ⁴⁾	□	□	□	□	□
Běžný účet	□	nezjištěno	□	□	□	□	□	nezjištěno
Minimální vklad	0 Kč	0 Kč	240 Kč	□	200 Kč	□	□	nezjištěno
Země pojištění vkladu, záruky	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Rakousko 100 000 eur	Belgie 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Nizozemsko 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur

žívaly v 90. letech minulého století značné problémy. Ty byly způsobeny špatným hospodařením, popřípadě i tunelováním. V této problematické době se z kampeliček ztratilo asi 8 miliard. Právě kvůli špatné pověsti a po problémech z minulosti musí záložny poskytovat vyšší úrok, aby přilákaly klienty.

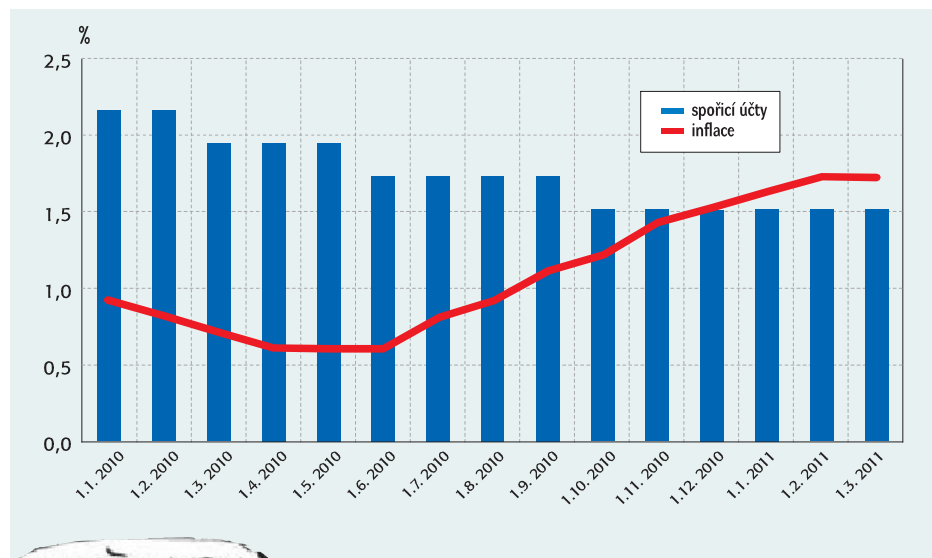
Třetím důvodem vysokých úrokových sazeb může být poměrně nízká nákladovost. Družstevní záložny mají v porovnání s bankami poměrně málo poboček. Dále většinou neposkytují nadstandardní služby, jako je poskytnutí platební karty atd. Internetové bankovníctví je u záložen také novinkou, některé ho však dosud nemají.

Posledním možným důvodem jsou pak poměrně dražší úvěry, které záložny poskytují. V některých případech jsou úroky z úvěrů vyšší než u bank.

● Ondřej Vrána, člen think-tanku TANK

Inflace – nepřítel spořicíh účtů

Největším nepřitelem spořicíh účtů je inflace. Ta může zisk z tohoto investičního nástroje zcela vymazat. Od začátku roku se inflace pohybuje kolem 1,6 %. Jak je vidět na grafu, běžný spořicí účet například na počátku roku 2010 dosahoval poměrně vysokého zisku. Postupem času ale úrokové sazby klesaly a inflace se zvyšovala. Proto se investor na přelomu let 2010 a 2011 ocitl v ztrátě.

VYSVĚTLIVKY

■ ano □ ne

¹⁾ členský vklad

²⁾ členský vklad plus zápisné

³⁾ Do částky 59 999 Kč je úrok 2,0 % p.a., částka nad 60 tis. Kč je úročena 0,5 % p.a.

⁴⁾ Poplatek 20 Kč/měsíc za vedení účtu; platí jen v případě, že u WSPK není založen běžný účet.

⁵⁾ V případě fixace na dvanáct měsíců se sazba 1,8 % p.a. navyšuje o 0,2 %.

⁶⁾ minimální měsíční vklad (jde o účet pravidelného spoření) 5 tis. Kč, max. měsíční vklad 20 tis. Kč

⁷⁾ Základní sazba je 1 %, bonusová sazba platná od 1.1. 2011–30.6. 2011 je 0,5 %.

⁸⁾ Ke spořicímu účtu je potřeba zřídit běžný účet, jenž stojí 50 Kč/měs.

⁹⁾ Na konci roku je na účet navíc připsána prémie 0,5 % z nejnižší částky, která byla na účtu v témže roce.

¹⁰⁾ pro 300 tis. Kč

¹¹⁾ Částka od 0 Kč do 149 999 Kč se úročí 0,75 %, částka od 150 000 Kč do 299 999 Kč se úročí 3 %.

¹²⁾ poplatek za vedení konta, 119 Kč/měs.

¹³⁾ Minimální vklad je libovolný, nicméně uvedené podmínky platí pro vklad 300 tis. Kč.

¹⁴⁾ správa běžného účtu 75 Kč/měsíc

Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	GE Money Bank, a.s.	Volksbank CZ, a.s.	Česká spořitelna, a.s.	Komerční banka, a.s.	Fio banka, a.s.	Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB)	UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	mBank	Raiffeisenbank, a.s.
Červené konto od líšky	Spořicí účet genius II	Běžný spořicí účet	Šikovné spoření ČS plus	KB Spořicí konto Bonus	Spořicí účet	Spořicí účet s prémie	Unikátní spoření ¹⁰⁾	Spořicí účet emax plus	Ekonto plus
1,70 %	1,60 %	1,53 %	1,50 %	1,5 % ⁷⁾	1,25 %	1,2 % ⁸⁾	0,75 %–3 % ¹¹⁾	0,50 %	0,50 %
□	□	□	□	50 Kč ⁸⁾	□	□	119 Kč ¹²⁾	□	75 Kč ¹⁴⁾
nezjištěno	□	nezjištěno	nezjištěno	■	□	□	■	nezjištěno	■
nezjištěno	□	□	5000 Kč ⁶⁾	5000 Kč	□	5000 Kč	□ ¹³⁾	0 Kč	0 Kč
Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur	Polsko 100 000 eur	Česká republika 100 000 eur

Spánek a jeho poruchy

Je až s podivem, kolik nejrůznějších nemocí a zdravotních komplikací nás sužuje. Některé vyžadují vysoce odbornou pomoc, jiné můžeme ovlivnit více či méně sami. Někdy si ovšem takovou svépomocí nepomůžeme vůbec, nebo si dokonce zdraví ještě více poškodíme. Příčinami, projevy nejčtenějších lidských neduhů, jejich domácí léčbou, odbornými i lidovými radami a mnohými dalšími věcmi se budeme zabývat v tomto seriálu.

Stejně jako vzduch, potravu, vodu a teplo, můžeme spánek přiřadit k základním lidským potřebám, které se výrazně podepisují na kvalitě života. Jeho nedostatek může způsobit závažné poruchy a proto by jakékoliv déle trvající potíže s usínáním či kvalitou spánku neměly být podceňovány.

Spánkové fáze

Každý člověk tráví spánkem značnou část svého života, různí lidé však mají odlišnou potřebu délky spánku. Ti, kteří spí krátce, vystačí s méně než pěti a půl hodinami spánku denně a přitom nejsou ospalí a unavení. Dlouho spící jsou ti, kteří ke spánku potřebují více než devět hodin denně. Nezávisle na délce spánku se však během něj cyklicky opakují určité fáze – spánek REM (rapid eye movements) a NREM (non rapid eye movements).

Spánek typu REM je charakterizován úplnou ztrátou nervového napětí a rychlými nepravidelnými očními pohyby. Je to fáze spánku, ve které se dostávají barevné, živé a emotivní sny. Oproti tomu sny v NREM spánku jsou většinou kusé, monotónní a často odrážejí jen skutečné děje předchozího dne. Celková doba spánku se skládá z cyklického opakování NREM a REM spánku, přičemž po usnutí trvá spánek NREM obvykle několik desítek minut, poté se dostává REM spánek. Tím vzniká cyklus o trvání přibližně 70 až 100 minut, který během noci proběhne čtyřikrát až šestkrát.

Nespavost

Nespavost je velmi nepříjemnou záležitostí, a pokud trvá delší dobu, vyvolává v důsledku nedostatku spánku různé zdravotní poruchy. Co to vlastně nespavost je? Jedná se de facto o subjektivní pocit, že spánek je pro člověka nedostatečný a nesplňuje jeho očekávání.

To, že problémy se spánkem se dají snadno vyřešit pomocí rozličných hypnotik, je sice značně rozšířený, o to však nebezpečnější omyl. Nejen, že existují různé formy nespavosti, ale existuje též řada odlišných příčin, které ji způsobují. Z toho vyplývá, že nespavost není jednotlým jevem.

Ztížené usínání: Dobu od zhasnutí světla a ulehnutí do okamžiku usnutí nazýváme latence usnutí. U většiny zdravě spících lidí se jedná o pouhých několik minut, maximální hranice je asi půl hodiny. Těm, kteří trpí poruchou usínání, se přes všechny snahy nedaří delší dobu usnout – jejich latence usnutí se prodlužuje. To mají velmi často na svědomí zevní podněty jako například hluk, světlo, obtížné dýchání, projevy bolesti a horečky, silné prožitky z předchozího dne a neodbytné, utkvělé myšlenky. Další možností jsou povzbuzující nápoje jako třeba káva a čaj, vypité nedlouho před ulehnutím.

Časté buzení v průběhu noci: I zdravý člověk se během noci obvykle několikrát probudí, většinou však opět rychle usíná a ráno si na tato probuzení nevzpomíná. O častém probouzení v průběhu noci mluvíme, pokud jsou procitnutí častější anebo pokud postižený nemůže delší dobu znovu usnout. Tato forma nespavosti může být také projevem užívání některých léků.

Předčasně probouzení (před pátou hodinou ranní bez možnosti znovu usnout): Často se objevuje u lidí pokročilého věku. Zároveň je velmi typické pro depresi, kterou obvykle provázejí poruchy spánku. V této spojitosti je jistě zajímavý fakt, že cílená spánková deprivace může depresivní stavy naopak zlepšit.

Jen velmi vzácně je nespavost samostatným onemocněním, obvykle se vyskytuje jako příznak různých chorob. Často se jedná o nespavost přechodnou (do jednoho měsíce trvání), pokud je její trvání delší (několik měsíců až let), mluvíme

o nespavosti chronické. Za její nejčastější příčinu bývají považovány příčiny psychologické, tedy například osobní konflikty, podrážděnost, neodbytné myšlenky, nepříjemné zážitky aj. Může být též způsobena různými látkami, například kávou, čajem, alkoholem, nikotinem nebo různými léky, nepříjemná je nespavost neurogenního původu, např. po úrazech, mozkových zánětech či při cévních poruchách.

Léčba nespavosti

Léčba nespavosti by neměla, což je bohužel dodnes běžné, spočívat v podávání uspávacích látek – hypnotik. Každý nemocný by měl být podroben odpovídajícímu vyšetření a podle jeho výsledků by také měla být zvolena vhodná léčba. Vhodně zvolená hypnotika sice pacientovi dokážou zajistit bezproblémové usnutí a dostatečnou délku spánku, je však nutné si uvědomit, že působí pouze symptomaticky a pokud poklesne účinnost léku a příčina nespavosti stále trvá, nespavost se opět vrací.

Mnohá hypnotika jsou navíc méně či více návyková, takže při jejich dlouhodobém užívání nastává nežádoucí stav, kdy pacient bez těchto prostředků již nedokáže usnout a spát.

S postupem času byly do léčby zavedeny soli bromu, chlorahydrát, na počátku dvacátého století deriváty kyseliny barbiturové a ještě později benzodiazepiny. Koncem osmdesátých let dvacátého století se objevuje nová generace hypnotik – cyklopyrolony a imidazopyridiny. Tyto látky na rozdíl od některých jejich předchůdců nemění strukturu spánku a nesnižují množství NREM spánku.

Na schopnost usnout a na kvalitu samotného spánku působí mnoho faktorů. Některé z nich můžeme ovlivnit, jiné bohužel ne. K těm druhým patří například počasí. Ačkoliv klimatické vlivy nejsou ještě důkladně prozkoumány, můžeme říct, že příliš vysoký i nízký atmosférický tlak působí na spánek negativně. Významnou roli hraje teplota místnosti. Bylo zjištěno, že teplota vyšší než 24 °C značně zhoršuje spánek, totéž platí i pro místnosti s teplotou nižší než 12 °C. Přílišné přejídání i hladovění navečer se také nepříznivě odráží na možnosti usnout a na kvalitě spánku. Hluk podstatně narušuje spánek, přičemž citlivost na zvukové ruchy je výraznější ve stáří. Důležitá je kvalita lůžka. Ačkoliv někomu vyhovuje lože spíše tvrdé a někomu měkké, z mnoha laboratorních výzkumů vyplynulo, že měkké lože napomáhá spánku více než tvrdé.

Krácenno, plná verze na www.dtest.cz

● Filip Kopecký

Hypersomnie

Specifickým onemocněním je nadměrná denní spavost. Ta může být vyprovokována nedostatkem nočního spánku způsobeného nespavostí. V takovém případě je potřeba zaměřit se na léčbu nespavosti. Mnoho lidí trpí denní spavostí kvůli špatné životosprávě, nebo díky nočnímu zaměstnání. V této souvislosti je podstatný fakt, že noční spánek je oproti dennímu kvalitnější.

Narkolepsie

Hlavním příznakem jsou náhlé ataky nepřekonatelného spánku. U nemocných se objevují další příznaky v podobě kataplexie, spánkové obrny svalů, a též spánkové halucinace. Záchvaty spánku přicházejí zcela nahodile, i v naprosto neobvyklých situacích, a mají proměnlivou délku – od několika sekund do půl hodiny, déle jen zcela výjimečně. Počet záchvatů se pohybuje od jednoho až po více než dvacet denně a v jejich průběhu lze nemocného většinou snadno vzbudit. Je zajímavé, že postižení se po prodělání záchvatu cítí obvykle osvěženi.

Spánkový apnoický syndrom

Projevuje se epizodami zástavy dechu během spánku na dobu obvykle delší než deset vteřin, vzácně trvají až dvě minuty. Jsou provázeny snížením obsahu kyslíku v krvi a při jejich četném opakování nepřinášejí spánek potřebný odpočinek, protože každá apnoická pauza končí „zlehčením spánku“ nebo chvilkovým probuzením. Pacient pak často trpí nadměrnou denní spavostí. Apnoický syndrom je častější u mužů, starších či obézních lidí a také po požití alkoholu či některých hypnotik.

Bylinná pomoc

Významnou roli v léčbě nespavosti zastupuje léčba bylinná. Některé přípravky z rostlin jsou již také registrovány jako léky. Různých návodů a receptur na zpracování bylin existuje nepřehledné množství. Zde vyjmenováváme alespoň některé doporučované rostliny, či jejich části: Oddenky kozlíku lékařského, chmelové šišky, nať srdečníku, nať mučenky, květ levandule, list meduňky, nať komonice, heřmánkový květ, nať třezalky, listy máty peprné. Mezi další léčebné praktiky patří mimo jiné psychoterapie, fyzikální terapie, muzikoterapie či akupunktura.

Příběhy k smíchu i pláči

Vyhlásili jsme pátrání po absurdnostech a kuriozitách ze života spotřebitelů. Pobavte se příběhem třetím.

Jak se naučit žít bez elektronické chůvičky

V únoru 2010 se nám narodilo první děťátko. Naočkovaná okolím jsem žila v představě, že bez elektronické chůvičky nebudu vědět, kdy se mé dítě probouzí, a pořídila si již používanou chůvičku s originálním dodacím listem ještě v záruce. Bohužel chůvička někdy nespínala a já dne 9. března 2010 výrobek reklamovala přeprodeji paní Janě Muchkové se slovy: „Chůvičku jsme používali dle návodu, ale bohužel na přijímači dochází pravděpodobně k výpadku v nějakém doteku. Přestože je přijímač zapnutý, kontrolka napájení nesvíí. K tomuto jevu dochází, ať dáme do přijímače nové alkalické baterie AAA, nebo je přijímač zapojený přes síťový adaptér. Při zahrnutí se přijímač občas chytá, ale nelze se na to spolehnout...“ Paní Muchková obratem reagovala, že chůvičku otestovala, ale že jí funguje. Přesto jsem trvala na zaslání výrobci.

Dne 13. dubna 2010 paní Muchková posílá email „...reklamacce je uznána a máte dvě možnosti: vrácení peněz v rámci obchodních podmínek na mém e-shopu nebo počkat na výměnu zboží za zcela nové (zboží by k dodavateli mělo dorazit koncem příštího týdne).“

V dubnu 2010 mezi námi probíhala komunikace ohledně jiného zboží, ale protože se nakonec ukázalo, že paní Muchková nechala své stránky ze zdravotních důvodů uzavřít, domluvily jsme se na navrácení peněz.

Dne 4. května 2010 paní Muchková píše: „Dobrý den, velice se omlouvám za zpoždění. Teprve nyní jsem se dostala k PC. Penízky tento týden odejdou. Jedná se o 899 Kč -40 Kč manipulace. Tj. 859 Kč.“ Slíbené peníze nepřicházely. Oficiální cestou jsem se dozvěděla, že má paní Muchková pozastavenou živnostenskou činnost a v duchu jsem si začala říkat, že člověk už přišel v životě o víc a že asi vrácené peníze nikdy neuvidím.

Se synem jsme si zvykli žít bez chůvičky a skoro bych na historku zapomněla, kdyby mi nepřišel za pět měsíců dne 22. října 2010 email s názvem: „Re: FW: Fwd: Veliká prosba Anička Janatková – 9 let“

Na tento email paní Muchkové reaguji dne 1. listopadu 2010: „Paní Muchková, vidím, že již čtete emaily, doufám, že jste již zdravá. Stále mi od Vás nedošly peníze za nefungující chůvičku, ozvěte se prosím, nebo pokud nestiháte, pošlete mi peníze na moje konto, viz níže.“

Na což paní Muchková reaguje 2. listopadu 2010: „Velice se omlouvám, během následujících 2 týdnů budu dávat všechny resty dohromady.“ Budoucích osm týdnů se opět nic neděje, až mi paní Muchková posílá dne 29. prosince 2010 další nevyžádanou poštu s názvem „Není těžké najít ženu, které se to dá poslat... :)“ s obsahem „Miluj svého muže.pps“.

A dne 9. února 2011 jsem se dokonce začala asi počítat mezi její přátele, protože mi přišel email „Vrátí se mi to? Snad jo...“ s obsahem „Nedokládej.doc“, ve kterém se mimo jiné píše: „Dostaneš-li tento dopis, znamená to, že existuje někdo, kdo ti přeje něco dobrého.“

Jsi-li ale tak zaneprázdněná, že nemáš pár minut času přečíst a poslat toto poselství dále, protože za chvíli, zítra, za týden... je také dost času, možná už to nikdy neuděláš. Tato Tantra přichází ze severní Indie. Udělej si trochu času na přečtení a zamyšlení. Je to Tantra, která přináší štěstí. Obíhá již dlouho kolem světa. Nenech si toto poselství jen pro sebe.“

Obratem jsem reagovala: „Paní Muchková, je sice hezké, že mi posíláte tantru štěstí a podobné nevyžádané emaily, ale stále jste mi neposlala peníze za reklamovanou chůvičku. Pošlete mi je do konce tohoto týdne, jinak to začnu řešit jinak.“

Jsem člověk mírumilovný a klidný, nevím, jaké „jinak“ by v mém případě mohlo donutit paní Muchkovou k činu. Nevím, jestli to byl nakonec její strach z možného „jinak“ nebo se v ní ozval smysl pro slušnost a poctivost. Věřím, že to druhé. Protože, když jsme slavili synovy první narozeniny, přišly mi peníze za reklamovanou chůvičku.

Helena Nováková se s námi podělila o historku, která – jak napsala – by mohla ostatní povzbudit k tomu, že pozdě může být někdy i lépe a že není nutno házet flintu do žita. A protože její manžel odebírá dTest, může se zamyslet, koho darovaným předplatným obšťastní – manžela, aby si předplatné prodloužil, nebo někoho z přátel, kterému by chtěla udělat radost.

Pamatujte, i pro vaše příběhy je připravena speciální mailová adresa pribeh@dtest.cz

Ptáte se...

V internetovém obchodě si chci objednat zboží a při výběru dopravy Českou poštou a platbu dobírkou (při převzetí zboží) si ještě naučuji poplatek za platbu ve výši 20 Kč. Může se účtovat poplatek za platbu provedenou v hotovosti?

Zmíněný poplatek by byl v rozporu se zákonem, pokud by diskriminoval určitou skupinu spotřebitelů. Tady lze mít za to – vzhledem k tomu, že se jedná o internetový obchod – že poplatek je důsledkem zvýšených nákladů účtovaných poštou za zprostředkování platby na dobírku. Cena účtovaná poštou za balík – zaslaný prodejcem poté, co obdrží prostřednictvím platebního příkazu platbu za zboží předem – je nižší než cena účtovaná za stejný balík plus dobírku. Platba na dobírku v tomto případě není z hlediska nákladů rovnocenná bezhotovostní platbě, proto se nejedná o diskriminaci určité skupiny spotřebitelů.

Diskriminace pšenice

Víra hory přenáší a to i v oblasti bio a zdravé výživy. Zejména, když se svého díla ujmu reklamní mágové. Dokazuje to reklama na špaldové sušenky BioBis, které mají nyní být „100 % bez obsahu pšenice“.

Jak jejich výrobce dokázal zařadit, že sušenky vyrobené údajně ze špaldy (což je jen jeden z mnoha druhů z rodu pšenice) jsou bez pšenice, nám není jasné. Tím spíše, že pod odvážným tvrzením výrobce ujišťuje, že oplatky (byť se ve skutečnosti jedná o sušenky) jsou vyrobené ze špaldové nebo pšeničné mouky. Tedy z pšenice špaldy nebo z nějakého jiného, blíže neurčeného druhu pšenice.

Celý trik spočívá v tom, že prastarý druh pšenice špalda je mezi příznivci všeho bio nebo přírodního „in“. Zřejmě díky tomu, že ji lze snadněji pěstovat bez použití hnojiv a že se jí připisují pozitivní zdravotní účinky. Což ovšem neznamená, že to neplatí o ostatních druzích pšenice a že ty jsou ne zdravé nebo se ekologicky pěstovat nedají.

Z nabídky časopisu dTest. Podrobný obsah starších vydání naleznete na www.dtest.cz

Auto + doprava

GPS navigace	7/10; 2/11
Letní pneumatiky	3/09; 3/10; 3/11
Zimní pneumatiky	10/10

Děti

Autosedačky	11/09; 6/10
Dětská jízdní kola	3/11
Dětská odrážedla a odrážecí kola	7/10
Dětské melaminové nádoby	3, 4/08
Dětské nočníky	9/08
Dětské postýlky	12/09
Dětské sportovní kočárky	4/09
Dětské vysoké židle	9/07
Opalovací přípravky pro děti	6/10

Domov + zahrada

Domácí pekárny	1/09
Chladničky	9/09
Kávovary	11/09; 12/10
Kombinované mikrovlnné trouby	9/10
Úsporné zdroje světla	6/09; 2/11
Kuchyňské kráječe	2/09
Kuchyňské roboty	10/10
Myčky nádobí	3/09; 3/10
Napařovací žehličky a parní stanice	4/11
Odstraňovače skvrn	3/09
Prací prostředky	5/09
Pračky s předním plněním	5/11
Pračky s vrchním plněním	8/09
Příklepové vrtačky	2/10
Přimočaré pily	5/11
Sekačky benzínové a robotické	4/11
Sekačky elektrické a aku	7/09
Schůdky do domácnosti	4/09
Sklokeramické varné desky	10/09
Sušičky prádla	8/09
Šicí stroje	2/11
Tablety do myček nádobí	3/08
Vysavače	6/09; 5/10
Zahradní nůžky	9/10

Obraz + zvuk

Baterie a nabíječky	12/10; 1/11
---------------------------	-------------

Čtečky elektronických knih	1/11
Digitalizace zvukových nosičů	8/10
Digitální fotoaparáty	11/10; 4/11
Digitální fotorámečky	1/10
Digitální videokamery	5/10; 9/10
Domácí kino	4/10; 11/10
DVD přehrávače	2/10
DVD rekordéry	11/09
3D televizory	10/10
Externí pevné disky	9/10
Hi-fi soupravy mini a mikro	8/10
LCD televizory	5/10
Monitory	1/11
MP3 přehrávače	2/11
Multimediální přehrávače	2/11
Ochrana počítače	3/11
Sluchátka	8/09
Smartphony	10/10
Tiskárny	5/11

Telefony + počítače

Mobilní telefony	4/10
Mobilní telefony pro seniory	4/10
Ochrana počítače	3/10

Volný čas + dovolená

Carvingové lyže	11/10
Cyklocomputery	4/10
Chrániče zad	11/10
Lyžařská střediska	1/11

Lyžařské brýle	1/11
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11

Zdraví + kosmetika

Barvy na vlasy	8/09
Elektrické holicí strojky	1/10
Elektronické teploměry	11/08
Holicí strojky a holítka	12/10
Krémy na ruce	10/10
Měřiče krevního tlaku	1/11
Noční krémy proti vráskám	5/07
Oční krémy proti vráskám	7/07
Opalovací krémy	6, 7/08
Pánské elektrické holicí strojky	1/08
Šampony pro regeneraci	8/10
Šampony pro zvětšení objemu	1/09
Tělová mléka	11/10
Univerzální pletové krémy	7/10
Ústní vody	2/10

Jídlo + pití

Balené vody a pitná voda z kohoutku	10/09
Dětská menu ve fastfoodech	10/09
Dětské snídaňové cereálie	11/08
Tresčí játra	2/11
Tuňák v konzervě	3/11

Právo + finance

Běžné účty	2/10
Cestovní pojištění	5/11
Havarijní pojištění	3/10
Hypotéky	4/10
Kreditní karty	10/10
Kupte si levnější plyn	4/11
Penzijní připojištění	7/10
Pojištění odpovědnosti za škodu	8/09
Pojištění nemoci a úrazu	2/11; 3/11
Spotřebitelské úvěry	12/10
Spořicí účty	1/10
Stavební spoření	12/09
Termínované vklady	8/10
Změna bankovního ústavu	6/10
Životní pojištění	1/11

**Nepřicházejte o peníze,
raději se s dTestem**

Předplatné časopisu dTest

ČR: 790 Kč SR: 32,90 EUR

Cena zahrnuje 12 vydání, přístup k výsledkům všech testů od r. 2005 a do on-line poradny na www.dtest.cz zdarma. Předplatné nyní s dárkem »85 vzorů pro řešení spotřebitelských problémů« (původní cena 200 Kč).

Způsob objednání

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz
- SMS: 731 789 110 ve formátu dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
- telefonicky: 241 404 922, faxem: 241 406 533
- poštou: vyplněním objednáčského lístku a zasláním na adresu dTest, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10-Vršovice
- jednotlivé testy lze získat přes SMS v max. ceně 79 Kč. Informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz.

Pošlete na adresu: **dTest, Moskevská 415/1, 101 00 Praha 10**

OBJEDNACÍ LÍSTEK

Objednávám roční předplatné časopisu dTest v ceně 790 Kč, včetně přístupu na www.dtest.cz zdarma.

Jméno a příjmení:

Ulice:

PSČ, obec:

IČO, DIČ:

e-mail / tel.:

Osobní údaje jsou zpracovávány podle zákona č. 101/2001 Sb., o ochraně osobních údajů. Všechny poskytnuté informace slouží výhradně pro potřeby evidence předplatitelů časopisu dTest a nebudou bez výslovného souhlasu poskytnuty třetím subjektům. Souhlas s poskytováním osobních údajů je poskytován na dobu neurčitou a lze jej kdykoliv písemně odvolat.

Podpis:

(Signature)

TESTY PRO DOBRÉ NÁKUPY

OBJEKTIVNĚ

Výrobky nakupujeme anonymně v běžné obchodní síti.

Testy zadáváme osvědčeným zkušebnám a laboratořím v ČR a v zahraničí. Výrobky jsou testovány podle stejných kritérií a výsledky umožňují objektivní srovnání kvality.

NEZÁVISLE

Náklady spojené s testováním a vydáváním časopisu hradíme z jeho prodeje a veřejných zdrojů. Spolupracujeme s největšími zahraničními spotřebitelskými organizacemi, které jsou zárukou naší důvěryhodnosti.

BEZ REKLAM

Reklama je v rozporu s objektivitou a nezávislostí. dTest je jediným časopisem, který reklamy nepublikuje, aby inzerenti nemohli ovlivňovat výsledky testů.

Nahlédnutí do dTestu 7/2011

Dětské chůvičky

Užiteční pomocníci, kteří hlídají vaše dítě, když spí. Na trhu lze nalézt přístroje s přenosem zvuku, ale i obrazu. Test prozradí, zda se na chůvičky můžete spolehnout.

Televizory

Od modelu s úhlopříčkou 132 centimetrů po ploché „minitelevizory“ o velikosti pouhých 66 centimetrů. Televizory do kuchyně i do obývacího pokoje nabízí naše databáze na www.dtest.cz.

Pro červencové vydání připravujeme výběr zajímavých, tedy mimořádně kvalitních a levných a naopak drahých a nekvalitních panelů.

Šlehačky ve spreji

Nechcete ztrácet čas a špinit šlehač s nádobkou? Saháte v obchodech po šlehačkách ve spreji? Jejich ceny

jsou různé, stejně tak jako složení – od pravé smetany z živočišného tuku až po tu nepravou z tuku rostlinného. Testovali jsme 22 výrobků, abyste věděli, co si dáváte na moučníky, do kávy či rovnou dětem do pusy.

Změna vyhrazena.

Získejte více s předplatným dTestu

- Dvanáct vydání za 948 korun, nebo za 790 korun? Roční předplatné se vyplatí, protože je oproti stánkovému prodeji levnější.
- S předplatným navíc získáváte zdarma přístup na webové stránky www.dtest.cz.
- Řada aktuálních testů na www.dtest.cz zahrnuje i výrobky, které se do časopisu nevešly.
- Na www.dtest.cz budete moci využívat unikátní databázi tisíců testovaných výrobků a interaktivní databáze věnované televizorům a bezpečnosti automobilů.
- Investice do předplatného se může vrátit již při prvním nákupu. Nejdražší výrobky nemusí být nejlepší.
- Naši odborníci pomohou vyřešit vaše spotřebitelské problémy.

**S dTestem netratíte.
S dTestem získáváte.**

www.dtest.cz